

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 8 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prillogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Karočenina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 32.

V Ljubljani, dne 10. avgusta 1911.

Leto XXIV.

Društveno življenje.

Zadnjih deset let se je zelo lepo razvilo izobraževalno društveno življenje po naši domovini. Šlo je vse v prav vzornem redu. Slovenska-krščansko-socialna zveza v Ljubljani je društvom po deželi kazala pot. Pri nji je vsak dobil sveta in poduka, kako naj se loti dela; pravila in druge društvom potrebne tiskovine so bile vse na razpolago pri zvezi. Zveza je preskrbela govornike, ki so vsi v enem zmislu, enega duha ljudstvu razlagali pomen in namen izobraževalnih društev. Tako se je delalo in Bog je blagoslovil to delo. V mnogih krajih, kjer bi pred nekaj leti nihče ne mislil, da bi bilo društvo mogoče, živi krepko in veselo ter je ljudstvu postalo resnična potreba.

Posebne pomena za razvoj društvenega življenja so bili pa Zvezini občni zbori. Pri njih se je sprožilo vse polno lepih novih načrtov; na vse ljudske potrebe se je mislilo. Po vsakem zboru so se društva poživila in njihovo delo poglobilo. Pomagali so mnogo tudi društveni koledarčki in druge knjižice, ki jih je Zveza izdala. Za posamezne dežele, Štajersko, Koroško, Goriško in Trst so se osnovala samostojne zveze, vendar je pa ljubljanska ostala vedno duševno ognjišče za vse.

S časopisi in s knjižnico je začelo vsako društvo svoje delo. Prišlo je kmalu mnogo drugega: pevski zbor, mnogokje tamburaši, ali celo popolna godba na lok in na pihala, čebelica, dekliski in abstin. odsek in kar je največje, takorekoč iz pomlajenih tal so rastle telovadni odseki, ki jih združuje naš krepki Orel v mogočni četi. Vse delo so pa oživljala predavanja, tečaji, predstave, izleti.

Ni nam treba odgovarjati na vprašanje, ali je društveno življenje kaj koristilo naši domovini. Naravnost lahko rečemo, da so uspehi vidni kakor beli dan. Gospodarski napredek bi v ljudstvu ne bil pognal tako krepkih korenin, kakor jih je, ko bi ne bilo društev. Politična zavednost in ž njo zvezana politična moč bi ne bila toliko, ko bi ne bilo prej pripravilo društveno življenje za to trdne podlage. Človekov napredek se začne pri glavi. Najprej je treba poduka, izobrazbe, znanja; potem pride šele drugo. V tistih letih, v katerih so prej mladeniči in dekleta to pozabili, kar so se učili v šoli, se sedaj zbirajo in se naprej uče, in sicer z mnogo večjim zanimanjem in z mnogo večjo pridnostjo kakor prej. Koliko je pa bilo fantov pred nekaj leti, ki bi vzeli kak časopis ali kako podučno knjigo v roke? Danes je to drugače. Ljudska šola veliko stane. Ti stroški se pa izplačajo šele, če se poduk nadaljuje po društvih, če se veseli do branja in učenja v društvenem življenju lepo razvije. Najcenejša šola je pa dobro društvo.

Pa ni samo za glavo, marveč tudi za srce. Koliko zmisla za varčevanje, za treznost so prinesla društva med mladino! In s tem tudi za pošteno krščansko življenje. Naša dežela je bila že pred nekaj leti med prvimi pod cesarjem za pretep in pobjo. Po ječah je bilo vedno polno fantov, ki jih je surovost in pijača pripeljala sodni pravici v roke. Poleg sramote so bili s tem združeni ogromni stroški. Zdaj se je pričelo novo življenje. Le izredka se sliši o kakem pretepu. Društvo je izravnalo stara sovraštva med posamnimi vami in je fantom vtilo v srca poštenega ponosa, da kaj drže nase in se ogibljejo stvari, ki bi jih mogle

spraviti v sramoto. Po ti poti se prihrani na stotisoče ljudskega premoženja in kar je še več vredno: ohrani se mlado zdravje in poštenje.

Vsako društvo, ki se lepo razvija, pa čuti, da mu je treba lastnih prostorov. Le težko se dobi pripraven prostor za vse, kar društvo potrebuje. Zato je notranja potreba rodila društvene domove, ki jih že mnogo stoji po naši domovini, in ki se jih je, oziroma se jih bo letošnje poletje zopet lepo število otvorilo. Društven dom ne zraste iz tal kar sam od sebe. Najprej je treba, da se društvo ukorenini in udomači. Ko društveniki spoznajo, da ne morejo naprej, če ne dobe pripravnih prostorov, se začne delo za dom. Potreba rodi požrtvovalnost in vnemo. S skupnimi močmi se doseže tudi to, kar se je prej posameznikom zdelo nemogoče. Treba je seveda pri Društvenem domu previdnosti in skrbne pazljivosti. Samo na dolg ne kaže zidati doma, toda, hvala Bogu, voditelji naših društev so skoraj brez izjeme v tem oziru tako oprezní, da nam ni treba o tem dalje govoriti.

Omeniti pa moramo eno reč! Liberalci vedo, da so jim z dobrim, živahnim društvenim življenjem izpodmaknjena tla za vedno. Zabuvaljajo, kar le morejo, nagajajo, kjer se le da. Zlasti pa lažejo o društvenih domovih z namenom, da bi v ljudstvu vzbudili nezaupanje. Pri denarju se neha šala! Zato pa liberalci ravno s to rečjo zanašajo strahove med ljudi. Skoraj povsod, kjer se gradi nov dom, zakriče liberalci, da gre to na občinske stroške, da bodo grunte prodajali zaradi tega, da bo vsled doma posojilnica prišla na kant itd. Na tem seveda ni nič resnice. Nobena občina še ni zidala Društvenega doma; na posojilnice pa pazijo za to odgovorni odbori in nadzorstva, vr-

hu vseh pa stroga revizija, da se ne zapljuje v bremena, ki bi jih ne mogla nositi.

Sklepamo s prošnjo do vseh svojih prijateljev: Kjerkoli se začne šum zavoljo doma, zasledujte, odkod prihaja in kaj je na njem. Potem pa brez usmiljenja razkrinkajte lažnivce in pomagajte, da se bo prav kmalu splošno spoznalo, kako kratke noge ima njihova laž! Letošnje leto je v dveh ozirih znamenito glede na društveno življenje: V Ljubljani stoji v Ljudski dom predelano staro strelišče, kjer ima Slovenska krščansko-socialna zveza z drugimi našimi društvi vred lepo domačijo. Ta teden je bilo vse dodelano. Prepričani smo, da bo vsak prijatelj našega društvenega življenja vesel, ko si ogleda ta lepi dom. To je prva reč! Druga bo pa katoliški shod jugoslovanske mladine tekom prihodnjega leta. Kdor se hoče prepričati, kakšne sadove so rodila že dozdevna naša društva, naj pride! Ne bo mu žal! Oboje: Ljudski dom v Ljubljani in mladinski shod bosta zaorala nove globoke brazde v življenje našega ljudstva v prid zdravemu napredku, v splošni blagor naše domovine.

Političen pregled

DRŽAVNI ZBOR.

29. julija se je vršila zadnja seja državnega zbora pred počitnicami. V ti zadnji seji so doživeli socialni demokratje celo vrsto porazov. Najprej se je glasovalo o znanem predlogu soc. dem. Reumanna glede na draginjo, o katerem se je že razpravljalo preje v odseku. Ministrski predsednik je pred glasovanjem izjavil, da vlada na noben način ne more dovoliti, da bi se uvažalo argentinsko meso, ker to preveč oškoduje naše kmetovalce, vse pa da hoče storiti, da se draginja zmanjša. Nato je zbornica s precejšnjo večino odklonila predlog za uvoz argentinskega mesa. Soc. demokratje so bili silno razburjeni posebno, ker so kmečki poslanci ploskali ob izidu glasovanja. Precej za tem je prišel v splošni zmešnjavi drug poraz. Zbornica je odklonila predlog Stölzlov, da bi se uvažalo argentinsko meso vsaj po potrebi. Tretji udarec socialnim demokratom je bila odklonitev obtožbe kabineta Bienert, ki je izvršil nekaj stvari po znanem § 14., s katerim se da vladati, kadar ni državnega zbora. Ker je baron Bienert, ki je bil sicer precejšen škodljivec posebno Slovanom, s tem paragrafom vendar storil precej pametnega — med drugim je bilo dovoljeno kranjsko posojilo 10 milijonov za melioracije — so poslanci odklonili predlog socialnih demokratov, ki so hoteli tako ali tako samo huškati.

PO ZASEDANJU.

Min. predsedniku baronu Gautschu se je posrečilo rešiti ves program poletnega zasedanja. Odločno je vselej posegel v razpravo in tako odločil glasovanje. Pomagalo mu je seveda največ to, da ni navezan sedaj še na nobeno stranko, ker delovna večina se bo sestavila šele v jeseni. Vendar pa vse kaže, da bo znal spretno voditi državni voz tudi v prihodnje, ker se ne bo hotel postaviti nobena stranka v nasprotje z drž. potrebami. Vse stranke čutijo, da je to smrten udarec sedanjih zbornici, če se Gautschu ne posreči priti do trajnega in uspešnega dela.

Kdaj bo sklican znova državni zbor, je čisto negotovo. Odvisno je v prvi vrsti od rešitve brambene predloge na Ogrskem. Če Ogrje sreča pamet in nehajo z obstrukcijo in pretepi v svojem državnem zboru ter dovolijo skupni državi, kar ji gre, bo novo zasedanje najbrž že koncem septembra, če ne, bodo pa sklicani prej deželni zbori, posebno češki in štajerski, kjer nemška nestrpnost ovira vsako uspešno delo. V teh dveh dež. zborih želi doseči ministrski predsednik slogo, ker potem je silno olajšano delo državnega zbora.

Sedaj, ko je šel drž. zbor na počitnice, splavalo je zopet na površje vprašanje o pavšaliranju dijet. Kakor znano, dobivajo poslanci, kadar zborujejo, dnevne plače, ki se imenujejo dijete. Ravnotako pa tudi o počitnicah. Kadar se pa vladi drž. zbor zameri, ga lahko odgodi in poslanec izgubi dijete. S tem so posebno revnejši poslanci precej odvisni od vlade, kar silno škoduje ugledu zbornice. Zato so začeli nekateri zahtevati, da se uvede pavšal, stalna svota, ki bi jo dobil poslanec na leto, brez ozira na odgodenje ali počitnice drž. zbora. To je uvedeno že tudi v drugih državah.

LJUDSKO ŠTETJE.

Kljub silnemu zatiranju Slovencev in Hrvatov od laške strani v Istri so ti vendar zelo napredovali. To so pokazale že zadnje volitve, ko so Italijani le s pomočjo socialne demokracije zmagali, še bolj pa ljudsko štetje, ki kljub vsem goljufijam kaže napredek zatiranja. V Trstu pa so bile goljufije tolike, da je vlada na pritisk slovenskih poslancev ukazala, da se še enkrat vrši ljudsko štetje. Potreba bi bilo seveda tega po vseh primorskih mestih in pa v Gorici, kjer so tudi tisoči Slovencev vpisani za Italijane.

ALBANIJA.

Malisori se imenujejo junaški Albanci, ki kljubujejo že mesece redni turški armadi. Črnogorci pa jim stoje ob strani in le diplomatična modrost njihovega kralja Nikolaja jih zadržuje, da se ne vname med njimi in Turčijo prava vojska. Zadnja poročila sicer zatrjujejo, da so Turki Malisorom vse dovolili, kar so hoteli. Tako jim hočejo dati lastnega guverneja, domačih šol itd. Toda albanski rodovi, posebno ti-

sti, ki so katoliški, vedo le predobro, kaj so turške obljube in zato ne gredo pogajanja posebno od rok. Poročila trdijo, da so Malisori začeli zapuščati Črnogorci in se vračati domov, ker je črnogorski kralj menda izjavil, da jim ne more pomagati.

Pri vseh teh homatijah na Balkanu pa je prizadeta v veliki meri tudi naša država. Prvič gledajo Italijani na Albanijo z veliko poželjivostjo in že sedaj so nabirali za vstase denar. Naša monarhija tega na noben način ne more mirno gledati. Drugič ima Avstrija pokroviteljstvo nad katoličani v Albaniji, ki jih vendar ne more pustiti Turkom klati, kakor bi se tem poljubilo. Nazadnje pa je tu silno prizadeta Črna gora, ki bi bila kot slovanska in vojaško kreпка država Avstriji dobra zaveznica za prihodnost, če jo naša država sedaj podpira. Slovani na Balkanu bi bili Avstriji zelo hvaležni, če bi se potegnili zanje. Velikega pomena je bila torej interpelacija našega dr. Kreka v državnem zboru, kaj misli storiti Avstrija glede na albanski spor.

Če so se sedaj Malisori tudi pomirili, balkanskih homatij še ne bo konec. Črna gora in Bolgarija imata prevelik račun s Turkom, da bi postali prijatelji. Avstrija pa mora tudi stati na straži.

MAROČANSKO VPRAŠANJE.

Na vzhodu Albanija, na zahodu Maroko, povsod brusijo meče. Kakor že znano, so Nemci poslali Francozom na kljub v Agadir svojo bojno ladjo. V pogajanjih, ki so se nato pričela, je zahtevala Nemčija, da izroče Francozi nekaj svoje zemlje v koloniji Kongo Nemcem, ti pa puste Francozom, kar so osvojili v Maroku. S tem pa niso zadovoljni ne Francozi, še manj pa Angličani. Zadnji čutijo vedno bolj, da jih Nemec izpodriva na morju in v trgovini. Če pa dobi še novo naselbino, se njegova trgovina zopet okrepi na škodo angleški. Zaradi tega nagovarja Anglija Francoze, naj ne odnehajo, četudi bi bilo treba rešiti spor z orožjem. In res prihajajo pogosta poročila o oboroževanju na obeh straneh. Kaj prinesejo prihodnji tedni, ne ve nihče. Vprašanje je zopet, kaj stori naša država. Ali bo mirno gledala, kako se drugi prepirajo ali bo šla zopet za Nemce po kostanj v ogenj? Tudi tu ni bilo brez pomena vprašanje našega poslanca dr. Šusteršiča v državnem zboru, o katerem se je zadnjič poročalo.

PORTUGALSKA.

Ta nesrečna dežela, ki naj bi bila po mislih naših liberalcev celo vzor drugim, še vedno ni prišla do miru. Na dnevnem redu so pretepi in večji boji med monarhisti in republikanci. Ko je bil sklican novi državni zbor, so bile tolike demonstracije, da je komaj vojaštvo napravilo red. Sedaj se pogajajo republikanci s framasoni o novem predsedniku. Najbrž bo izvoljen minister Mahado.

LISTEK

Krmar Milanovič.

Prosto po Russellovem romanu
»Krmar Holdsworth«.

(Dalje.)

Milanovič ni hotel dramiti vdove iz njenega spanja, a ko je zapazil, kako nerodno ji roka visi čez čolnov rob, jo je poskušal dvigniti v čoln. Pri tem je pa opazil, da je roka nenavadno trda in mrtva in ne samo vsled spanja odrevenela. Pogledal je ženi v obraz in ostrmel: »O moj Bog!« Njeno trpljenje je bilo končano, tiho in mirno se je bila preselila v večno življenje.

»Striček, daj ji vendar piti!« je prosil deček še enkrat. »Mamica ne more govoriti vsled žeje, kakor jaz prej.«

»Ah, tvoje matere ne žeja več, predragi moj, ona je mrtva!« pripomni tiho in sočutno Zamjan.

Milanovič se nevoljen obrne v stran, ne da bi kaj očital Zamjanu, ker se je spomnil, da mora otrok vendar prej ali pozneje izvedeti, kaj ga je zadelo, da je z današnjim dnevom postal sirota sredi širnega morja. Vendar Zdravko ni razumel Zamjanovih besed, kajti splezal je sedaj materi v naročje in jo začel gladiti po licih ter prigovarjati: »Mamica, vzbudi se! Odpri oči in poglej svojega Zdravkota! Dobila boš pijače in zopet boš lahko govorila!«

»Da, da, ljubček, le pusti mamu, naj počiva in pojdi k meni,« je tolažil Milanovič otroka, ga vzel v naročje in ga nesel k jamboru, kjer ga je posadil tako, da ni mogel videti matere. »Tu ostani miren in priden, dokler ne pridem zopet k tebi. Saj me boš ubogal, kajne?«

»Bodem, stric, le obljubiti mi moraš, da mi kmalu zbudiš mamico; mene je tako strah.«

Milanovič je tiho pogladil dečka po glavi in se vrnil nazaj k mrtvemu truplu. Položil ga je lahno na tla in s suknjo zakril obraz.

Čez nekaj časa se je vsula hladna ploha. Obrnili so svoje obraze proti dežju in lovili z odprtimi ustmi dragocene kapljice; a žalibog, da je dež v par trenutkih zopet ponehal. Na klopi je ostala majhna mlakica vode in Milanovič je velel dečku, naj si v njej ohladi nekoliko svoje ustnice. Ta je takoj slušal in željno posrkal mokroto s klopi. Milanovič in Zamjan sta pa ožemala z ustmi ovratnice, katere jima je bil dež namočil.

Veter je postajal silnejši, morje je začelo valoviti in nebo so od vzhoda do zahoda pokrili težki sivi oblaki. Vse je molčalo. Zamjan je bil izgubil zadnje upanje na rešitev, Milanovičeva pozornost je bila pa obrnjena samo na to, kako bi varno vodil svoj čolnič skozi vstajajoče valove. Toda bil je tako iz-

mučen in onemogel, da je včasih, kadar je val zagrabil čoln, komaj imel še toliko moči, da je obdržal krmilo in preprečil, da ni morje pogoltnilo čolna.

Žeja je pritislila zopet z novo silo, z novo krutostjo. Začel je grizti konec robca in se željno oziral v oblake, da bi se jih nebo usmili in jim zopet poslalo dobrodejnega dežja.

Tudi Zdravko je znova začutil silno muko in po vseh štirih splezal po klopih, da bi zalotil kje še kak ostanek mokrote. Milanovič ga je videl, kako se je naslonil ob jambor in začel z jezikom lizati mokri les. Zamjan se je v neki brezupni brezskrbnosti sklonil čez čoln in si z morsko vodo močil razbeljeni obraz in prsi.

V divjih skokih je begal čoln med požrešnimi, rjovečimi valovi, ki so ga vsak hip žugali potegniti v globočino.

»Primi dečka in vrzi se z njim na tla!« zadoni hipoma med šumenjem in hrumenjem valov Milanovičev glas.

Zamjan hitro pograbi otroka in bliskoma plane z njim pod bližnjo klop. V istem trenutku prihrumi za čolnom velikanski val, da je njegov greben segal visoko nad jambor. Milanovič iztegne noge in jih upre v zadnjo klop, razširi hrbet in odločno in brez strahu zagrabí za krmilo, kajti dobro je vedel, da mu gre sedaj za življenje in smrt. Val je zgrabil čoln in ga vrgel iz doline med valovi na greben. Silen udarec je zadel Milanoviča v hrbet in mu za trenutek vzel sapo, a kljub temu se ni ganil s svojega stališča. Val se je zgrnil nad čolnom, ki je bil takoj do polovice napolnjen z vodo, nato pa šumeče planil dalje, ko je ravno čoln zopet zdrknil v dolino. Tako je zopet izurjena Milanovičeva roka otela čoln gotove pogube.

Zamjan je nato na Milanovičevo povelje odložil otroka, ki je bil od strahu in bojazni napol mrtev, mu poravnal mokre, po čelu viseče lase, nato pa vzel zajemalko in začel odstranjevati vodo iz čolna.

Med tem je čoln še dalje begal po razburkanem morju s svojim bridkosti polnim bremenom: tam je ležalo mrtvo, premočeno truplo vdovino; tu je, kleče na kolenih, okostnjaku podoben bradat možak plal iz čolna vodo; ob krmilu je sedel krmar z divje žarečimi, globoko udrtimi očmi, z bledimi, razpokanimi ustnicami in z razmršenimi, mokrimi lasmi, konečno malo, trepetajoče telesce na tleh, ročice sklenjene kakor v molitvi, obrazek smrtno-bled in prevzet od prestalega strahu in trpljenja.

Proti poldnevu so solnčni žarki vendar prodrli skozi težke oblake in morje se je zabliskalo v tolažilni solnčni svetlobi. Močni veter je pihal še celo popoldne in ko se je pred solničnim zahodom polegel, je bil Milanovič tako izmučen, da se je kar opotekal, ko je hotel vstati in Zamjanu prepustiti krmilo. Zgrudil se je onemogel poleg mrtvega trupla na tla in tam brez zavesti obležal. Zamjan ni niti poskušal mu

pomagati, kajti menil je, da je že mrtev. Tudi njemu se je začelo vrteti v glavi; jezik mu je bil tako otekel, da so ga bila usta polna; kakor Milanoviča tako se je tudi njega polastila neka omotica, da so roke nehote in nevede izpuštile krmilne vrvice, sam je pa topo in brezizrazno gledal v morje in bil vsak trenutek pripravljen pozdraviti bližajočo se smrt kot ljubo rešiteljico iz neznoznega trpljenja.

Čoln, prepuščen sam sebi, je kakor lahna lupina begal po morski gladini in minula je ena ura, ne da bi se kdo v čolnu kaj zmenil. Konečno je vendar zastokal Milanovič in se zganil. Ko ga je Zdravko videl čuječega, se je splazil k njemu in ga začudeno ogledoval, ker ni mogel umeti njegovega nenavadnega obnašanja.

Milanovič si pomane oči in čelo.

»Kje sem bil? Kaj se je zgodilo?«

Zagledal je pred seboj dečka, ki je sedaj plašno ogledoval še vedno spečo mater. Pri tem žalostnem prizoru se mu je zopet povrnila zavest. Z največjim naporom se je dvignil, a takoj zopet s težkim vzdihom padel nazaj.

Deček, ki se je čutil sedaj popolnoma zamuščenega, je naenkrat začel milo ječati in tožiti, a razločiti ni bilo drugega, kakor včasih besede »mamica« in »voda«. Sočutje z nesrečnim otrokom je dalo Milanoviču novih moči, da je vstal, stopil k njemu, ga vzel v naročaj, ga božal prijazno po licih in mu šepetal:

»Vode, moj ljubček, nimamo, pač pa ti hočem dati košček kruha.«

S temi besedami ga je nesel k zaboji, kjer so hranili živež, ga posadil na tla in odprl pokrov; a glej, nudil se mu je strašen prizor, da bi bil vsled tega padel skoraj v nezavest. Morska voda je bila prodrila v zaboj, premočila vso njegovo vsebino, da ni bilo niti koščka več vžitnega, steklenice z rumom je pa premetala sem in tja in pobila vse razven ene.

»Usmiljeni Bog, sedaj še to!« se je izvilo iz Milanovičevih prsi, ki je z roko pograbil za jadro, da ne bi strmoglavil v valove. »Gospod, Gospod! Hudo nas tepe Tvoja vsemogočna roka. — Zamjan, sedaj nimamo niti trohice živeža več!«

»Da, da, sedaj smo blizu pogina,« je pritrdil nemo Zamjan, ne da bi se ganil z mesta; »kmalu pride smrt — o, da bi bila že tukaj!«

»Dragi moj, tako nikakor ne smemo še govoriti,« je začel zopet tolažiti in bodriti Milanovič, dasi je bilo tudi njemu prav tako tesno okrog srca. »Mi dva veva vendar iz izkušnje, da kjer je življenje, tam je tudi še upanje. Pojdi in vžij par kapljic ruma.« Nato je prijel steklenico, ponudil nekoliko dečku, nalil pol kupice Zamjanu in tudi sam izpil en požirek. To je bilo trenutno krepčilo, ki je prav posebno poživilo Zamjana.

(Dalje prih.)

RAZGLED PO DOMOVINI

Katoliški shod jugoslovanske mladine — odgoden.

Ker je na katoliškem shodu jugoslovanske mladine z ozirom na nove slučaje kolere vsled odločbe kranjske deželne vlade onemogočena udeležba iz južnih krajev, posebno iz Primorja, Bosne, Hercegovine in Dalmacije, ker je s tem že sedaj onemogočena udeležba bratov Hrvatov in primorskih Slovencev in ker je nevarnost, da bi bil, ako se v Ljubljani in njeni okolici pojavi le en slučaj kolere, sploh cel shod prepovedan, je sklenil osrednji pripravljalni odbor za katoliški shod jugoslovanske mladine, da se vladnim odredbam ukloni ter shod za letos opusti. Shod se bo vršil prihodnje leto. Odbor se je proglasil za permanentnega in prosi vse krajevne odbore in odbore naših društev, naj nadaljujejo z organizacijo sestanka.

V Ljubljani, dne 5. avgusta 1911.

DR. LOVRO POGAČNIK,
kot predsednik pripravljalnega odbora.

Najboljše spričevalo našim poslancem so ostudni, divji napadi v liberalnem in socialističnem časopisju. Ti listi napadajo poslanke Slovenske Ljudske Stranke in istrske zastopnike, ker so se v zbornici najbolj postavili za našega kmeta in žigosali komedijantstvo sodrugov, ki slepijo ljudstvo z argentinjskim mesom. Ti napadi pričajo, da so poslanci S. L. S. in zastopniki Istre v polni meri storili svojo dolžnost in čuvali koristi slovenskega in hrvaškega kmečkega ljudstva, ki bi ga liberalci radi spravili na beraško palico. Čast našim poslancom!

Koliko je vredna liberalna hvala? Znano je, kako so kranjski liberalci še ne pred enim letom slavili gospoda kaplana Kopitarja, ko je ustanovil na Kočevskem izobraževalno društvo in imel zavoljo tega z Nemci opravka. »Narod« in »Jutro« sta o njem pisala uvodne članke, ga slavila kot najidealnejšega slovenskega duhovnika, ga proglasila za narodnega mučenika. Zdaj pa beremo v ravno istem »Narodu« in »Jutru« skoro vsak dan najostudnejše napade na ravno istega kaplana Kopitarja, ki v Leskovcu pri Krškem izvršuje svoje dušnopastirske dolžnosti tako kakor na Kočevskem, le s tem razločkom, da je tam imel za nasprotnike Nemce, tukaj pa liberalne Slovence. Pred nekaj meseci še naroden mučenik, je danes izvržek vsega človeštva. Iz tega lahko vsak razvidi, koliko je vredna liberalna pohvala!

Grozen požar na Kalu pri Ambrusu. Strašna nesreča je zadela v petek, dne 4. t. m. vaščane na Kalu pri Ambrusu. Ob pol štirih popoldne se je nenadoma pokazal ogenj na slemenu po domače Lukljevega kozolca. Kako je ogenj nastal, ni še pojasnjeno. Gasiti ni bilo možno. Strehe slamnate, vode po vodnjakih radi grozne suše nič, ljudje pa vsi po senošetih. Predno je minula ura, je bila do malega vsa uničena. Pogorelo je 16 gospodarjem popolnoma vse, le štirim so ostali kozolci in enemu skedenj. Pogorel je tudi zvonik podružnice sv. Lucije. Zvonovi so uničeni. Revščina med pogorelci nepopisna, pomoč nujno potrebna.

Čudno ravnanje z jetnikom. Poslovodja Franc Gliha Elsnerjeve podružnice iz Litije v Velikem Gabru je bil kaznovan, ker je točil žganje brez dovoljenja. Ker denarne globe ni bilo mogoče izterjati, se je kazen izpremenila v zapor 20 dni. Zaprli so ga v Višnjigori v ječo skupaj z njegovima sovražnikoma, ki sta ga ogradila. Prišel je v ječo že ves bolan, a jetnišničar mu tega ni hotel verjeti. Zastoj je prosil, da bi smel kazen nastopiti, ko bo zdrav. Šele na zdravnikovo povelje ga je vlekel orožnik z nasajenim bajonetom v Ljubljano komaj živega, in sicer ne v bolnišnico, ampak najprej v ječo. Ko je začel tu umirati, ga je šele odpeljal rešilni voz v bolnišnico, kjer pa je čez par ur izdihnil. Upamo, da bo deželna sodnija vestno preiskala ta slučaj.

Dezertirji. Od pešpolka št. 17 v Celovcu so dezertirali: rezervni infanterist Franc Kropor, rojen leta 1880. v Kamniku in na dopustu se nahajajoči infanteristi Lorenc Kokalj, rojen v Kranju, Anton Kočevkar, rojen leta 1886. v Črnomlju in Ignacij Škofljanc, rojen leta 1889. na Krškem.

Strele. V petek zvečer je strela udarila v Zloganjih pri Škocijanu. Posestniku Francetu Debevec je vse pogorelo.

Usodna pomota. 20letni mehanik Jurij Pontorotos v Trstu je pomotoma izpil v duško steklenico zdravila, katero je določil zdravnik za vnanjo porabo. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Nesreče na Dolenjskem. V soboto, dne 31. julija, je v Št. Jerneju padel pod naložen voz oženjeni Jan. Šoln. Vsled velikih poškodb je kmalu izdihnil. — S senenega voza je padel 27. julija v Smedniku pri Raki Jernej Šina. Umrl je naslednji dan v kandijski bolnišnici. — Med zvonjenjem se je v Šmarjeti ponesrečil Jožef Drčar. Kos železa mu je z jarma padel na glavo in ga znatno poškodoval. — Dva prsta desne roke je na Karmelu pri Št. Janžu zmečkalo dni-narju Jožefu Mesojedniku. — Pod voz

je prišel dne 31. julija zvečer blizu Kresnic na klanec tik železniškega prelaza desetletni sin posestnika Anžoka iz Poljan. Zapletli so se mu v diru vajeti pod noge in ga potegnili pod težko obložen voz. Kolesa so mu strla oprsje. V bližnji čuvajnici je izdihnil še tisto noč.

Samoumori. Dne 31. julija se je v Št. Jerneju na Dolenjskem usmrtil Janez Zagorc. Otemnel mu je duh. — V Opatiji je skočil minuli teden v morje mlad par s Češkega, ker so se baje stavile zapreke bližnji poroki. — Obesil se je v Osjeku na Hrvaškem pijanec 56-letni kočijaž Ivan Szabo. Pred smrtjo je spil liter žganja. — V Trstu se je hotelo usmrtiti te dni troje oseb: 30letna Ana Colautti, 23letni Karol Wediak in neki Franc Rudolf. Baje so se vsi zastрупili. Vse so odvedli v bolnišnico.

Nesreče pri kopanju. V Krki je dne 29. julija blizu Novega mesta utonil frančiškanski brat Urban Z e l e. Prijel ga je krč in je izginil v valovih; našli so ga šele drugi dan. — Blizu tam so le z največjo težavo rešili gotove smrti hčerko čevljarkega mojstra Piclja in pa hčerko Iv. Kastelica. — V potoku blizu Postojne je utonil 29. jul. Iv. Vodopivec iz Hrastja. Po 3urnem iskanju so mrtvega potegnili iz vode. — V Savi blizu Kresnic so našli te dni neko 20-letno natakario, ki se je brčkone tudi ponesrečila.

Nagle smrti so umrli, brčkone vsled silne vročine, v Trstu 39letni železniški uradnik Štefan Križnar, vpokojeni Lloydov uradnik 64letni Robert Zajc, 50letni prodajalec sadja Andrej Castro, mehanik Anton Castelan in brivec Angelo Viviani.

Kolera med raki se je pojavila v okolici Podutika. Že 14 dni se ne dobi ondi nobenega živega raka.

Dva novorojenčka so našli. V Zagrebu so v neki veži našli odloženo, 16 dni staro dete, zavito v cunje. Minulo nedeljo so pa našli v nekem grmovju blizu Zagreba malega dečka. Nemilima materama so na sledi.

Tečaj za čevljarje. Zavod za pospeševanje obrti priredi še v poletju strokovni tečaj za čevljarje. Vodal ga bo strok. učitelj, ki bo v ta namen odpotovan od ministrstva za javna dela, ki ga bo podpiral pri pouku dobro preizobražen domač mojster. Prijave naj se pošljejo kakor hitro mogoče na zavodov naslov: Dunajska cesta št. 22, ali pa na pristojno strokovno zadrugo pismeno ali pa tudi osebno. Poduk je popolnoma brezplačen, vsa učila bo dostavil zavod, le pri vpisu se plača 10 kron položnine, ki zapade v korist zavodu, če se priglasenec ne udeleži tečaja ali pa izstopi

pred zaključkom. Položnina se vrne vsem udeležencem ob zaključku tečaja. Podučevalo se bo posebno merjenje in rezanje, kakor tudi nekaj blagovnanstva in knjigovodstva.

Izgubila se je krava na Bistriški planini pri Trziču. Pogrešili so jo v ponedeljek, 24. julija. Krava je zagorelo rdeča, pol leta stara. Kdor bi jo našel ali vedel kaj povedati o njej, se prosi, da nemudoma to naznani lastniku živali, Franc Brejcu (Kušter), posestniku v Trziču št. 13.

Avtomobil je povozil v celovški okolič ubogo Ivano Tiefenbacher, ki je obležala na cesti mrtva. Avtomobil je bil z Dunaja.

Gospodarski izlet. Dne 13. avgusta t. l. priredi Živinorejska zveza za kamniški politični okraj skupni izlet na Križko planino. Na tej planini imajo člani Živinorejskih zadrug nad 90 glav živine v paši, kojo si lahko ob tej priliki ogledajo. Ob tej priliki bode tudi na Kravcu predavanje o koristih planinske paše in o pomenu paše sploh. Poskrbelo se bode tudi, da se bode dobilo za kosilo dobre pečene jagnjetine ter svežega in kislega mleka. Člani Živinorejskih zadrug se uljudno vabijo, da si ogledajo zadrugne pašnike na planini dne 13. avgusta 1911. Na planini se snidemo ob 12. uri, tako da smo lahko preje pri službi božji zjutraj doma. Kdor pojde, naj se preje priglasi na naslov: Živinorejska zveza, p. Radomlje.

Smrtna kosa. V Dolini pri Trstu je dne 29. julija umrla po kratki bolezni, previdena s sv. zakramenti, splošno spoštovana gospodična Marija Zupan, sestra preč. monsignorja Jožefa Zupana, dekana dolinskega. Naj počiva v miru!

V Savi je utonil v soboto, 29. julija, okoli 5. ure popoldne pri Medvodah bančni prokurist v Ljubljani g. Avgust Katz, rodом iz Spodnje Štajerske. Šel se je kopat v Savo. Skočil je v vodo, ne da bi se bil prej ohladil, ter ga je zato zadela v vodi kap.

Novo sv. mašo je daroval sv. Ignacija dan v kapelici sv. Jožefa pri oo. jezuitih vlč. gosp. novomašnik-redovnik Ignacij Kopatin, doma od St. Vida nad Vipavo. Majhna kapelica je bila polna vernega občinstva. Vlč. g. župnik Ivan Globelnik je imel slavnostni govor. — V nedeljo, 6. avgusta, je pa imel pri Sv. Jakobu ob 9. uri dopoldne slovesno prvo sv. mašo č. g. Andrej Nartnik, novomašnik tržaške škofije. Rojen je bil v Notranjih Goricah, župnija Brezovica pri Ljubljani. Pridigoval mu je č. g. dr. Josip Jerše.

Ponavljavne šole. C. kr. deželni šolski svet se je bavil v zadnji seji s ponavljavnimi šolami. Konstatiralo se je, da se kaže počasen napredek, da pa boleha institucija ponavljavnih šol na mnogih napakah. Šola na kmetih se mora naslanjati na gospodarske potrebe kmečkega prebivalstva. V šoli naj mladina dobiveselje do kmečkega dela. Če se to doseže, bo postala ljudska šola velikanskega pomena za gospodarsko

in socialno povzdigo ljudstva. V okviru državnega šolskega zakona se danes korenita reforma šolstva v deželi ne more izvršiti, a c. kr. deželni šolski svet je pripravljen v okviru možnosti delati na tej poti. Zato se bo vršila pri c. kr. deželnem šolskem svetu enketa o preuredbi ponavljavnih šol. K tej enketi se pritegnejo tudi veščaki o kmetijstvu. C. kr. deželni šolski svet se obrne do poljedelskega ministrstva, da naj dá država nagrade učiteljem, ki se odlikujejo po vnetem gospodarskem pouku v ponavljavnih šolah. Dr. Lampe obljubi, da se bo vstavila v deželni proračun za bodoče leto večja postavka za nagrade učiteljem, ki vestno delujejo za vzgojo dobrega kmetijskega naraščaja. — Priznanje izreče c. kr. deželni šolski svet c. kr. deželnim šolskim nadzornikom Stiasnemu, Tuma in Gabrščku in nadučiteljema Petriču v Naklem in Gradu v Košani za delo na tem polju. — Nagrade iz premoženja bivšega vrtnarskega društva se podeli nadučiteljem Pavliču v Kostanjevici, Petriču v Naklem in Jazbecu v Šmihelu. — Ponavljavne šole se začno bodoče leto sredi oktobra in bodo trajale do konca aprila.

Nova ljubljanska meščana. Slovesno obljubo kot nova ljubljanska meščana sta storila g. Ivan Križnar in g. F. Leskovic, blagajnik »Ljudske posojilnice« in hišni posestnik.

Iz deželnega odbora. V okrajni cestni odbor trebanjski sta imenovana Franc Slak v Knežji vasi in Fr. Bizjak na Skovcu. — Za sekundarija v deželni bolnišnici je imenovan dr. Fran Primšar. Izstopi iz deželne službe dr. Obrad Maksimovič. — Akademikemu kiparju Iv. Urbaniju na Dunaju se dovoli podpora, da vlije v mavec svoj umotvor »Dobrotna moč«. — Za napravo občinske poti Stara vas—Trošćine se dovoli podpora 2000 kron. — Po toči prizadetim vinogradnikom na Dolenjskem se dovoli podpora za nakup modre galice.

Novi župniki. Umeščeni so bili 1. avgusta: č. g. Andrej Krajač na župnijo Kranjska gora; č. g. Jožef Logar na župnijo Žiri; č. g. Anton Papar na župnijo Vrhpolje pri Vipavi.

Duhovniške vesti s štajerskega. Č. g. Jožef Lasbacher je imenovan za župnika pri M. B. na Belih vodah. Službo je nastopil 1. avgusta. — Č. g. Rajmund Bratanič, kaplan v Gornji Radgoni, je imenovan za kaplana pri Sv. Pavlu pri Preboldu. — H Kapeli pri Radgoni pride za kaplana J. Topolnik iz Vidma.

Duhovniške izpremembe v goriški nadškofiji. Preč. g. Ivan Rejec, semeniški prefekt, je imenovan za župnega upravitelja v Ajdovščini, od koder pride č. g. Al. Novak za prefekta v centralno semenišče. Semeniški duhovnik č. g. Anton Rutar je imenovan za prvega kaplana v Tolminu. Prvi tolminski kaplan č. g. Krištof Tomšič je imenovan za vikarja v Ponikvah. Drugi tolminski kaplan č. g. Štefan pl. Posarelli pride za vikarja na Gradišče. Novomašnik č. g. Hektor Carlet postane kaplan v Ročinju. Novomašnik č. g. Ivan Kodrič

pride za kaplana v Kobarid in bo oskrboval Trnovo. Kobariški kaplan č. gosp. Anton Gerbec je imenovan za kurata v Mirnik. Novomašnik č. g. Fr. Pahor je imenovan za drugega kaplana in provizoričnega kateheta v Komen. Novomašnik č. g. Iv. Pišot je imenovan za prvega kaplana v Cerknem. Dosedanji cerkljanski kaplan č. g. Ivan Kos je imenovan za kaplana v Devin. Devinski kaplan č. g. Fr. Švara pojde za vikarja v Šempolaj. Novomašnik č. g. Andrej Rustja pride za kaplana v Solkan. Iz Solkana je premeščen č. g. Ciril Zamar za kurata v Bilje, odkoder pojde č. g. Jožef Abram za vikarja v Obloke. Semeniški duhovnik Vinko Štauta je imenovan za kaplana v Volče. Iz Volče je premeščen kaplan č. g. Jožef Godnič ml. za vikarja v Ravnico.

Naš župan v Litiji. Dne 2. avgusta je bil od litijskega okrajnega glavarstva slovesno zaprisežen novi litijski župan g. Oroslav Brice. Zapriseženi so bili tudi novi svetovalci. To je najboljši odgovor vsem tistim, ki so grdo rovali proti njegovi potrditvi. Prišla bo tudi kazen za grdi bojkot, ki ga uganjajo proti njegovi obrti isti zagrizenci.

Ubil se je pri trganju planink na Stolu 21letni tovarniški delavec Jožef Zupan s Potokov, občine Koroška Bela. V nedeljo, 30. julija, je šel z doma sam in v sredo, 2. avgusta, so ga našli mrtvega z veliko rano na glavi in zlomljenimi rokami in nogami.

3000 kronic nagrade je želel dobiti »Učiteljski Tovariš« za to, ker je dve leti prinašal razglase o razpisanih učiteljskih službah. Pa se je vrezal. »Učiteljska tiskarna« je na ponovno predložene račune dobila od c. kr. okr. šolskih svetov odgovor, da so take pogodbe neznane in da se računi uljudno vračajo. Žalostno je res, da oblastva ne uvidijo, v kakih denarnih stiskah je glasilo liberalnih učiteljev.

Pred poroko utonila. Dne 3. t. m. popoldne se je utopila v Vipavi 23letna gospodična Natalija Jakilova, hčerka tovarnarja Andreja Jakila v Rupi in nevesta dr. Irgoliča, odvetniškega koncipijenta v Gorici. Ob 2. uri popoldne se je šla kopat z bratom in malo sestrico v Vipavo, v kateri je našla žalostno smrt tik pred svojo poroko, na katero se je neizmerno veselila. Poroka bi bila v septembru. Brat je ni mogel rešiti.

Nesreča v Rudniku. Dne 22. julija se je v kotredeškem rovu v Zagorju ponesrečil rudar Matija Dolar in dobil zelo težke telesne poškodbe; prepeljali so ga takoj v bolnišnico v Ljubljani, kjer je moral biti operiran. Nesreče je največ kriva varčnost uprave, ker ne skrbi za drugo, kakor da se čim več premoga spravi na dan.

Novinci bodo letos vpoklicani dne 5. oktobra, prostovoljci in pomorščaki 1. oktobra, nadomestni rezervisti 3. oktobra.

Za zgradbo vodovoda na Sušaku je razpisana vodopravna razprava na dne 22. t. m. Stroški so proračunani na en

milijon kron ter ne bo preskrbljen z vodo le Sušak in Trsat, marveč tudi sosednje občine — celo Kastav v Istri.

Vsled preteče kolere se občinstvo v Ljubljani nujno opozarja, naj vsakega priseljenca še tisti dan policijsko zglašijo, kajti le na ta način je mogoče pravilno nadzorovanje tujcev iz okolišnih krajev. Malomarnosti v tem oziru bi lahko imele nedogledne posledice, ker bi se bolezen tudi pri nas lahko razširila. V interesu nas vseh je torej, da vsakega tujca takoj zglašimo ter obenem naznanimo policijski oblasti, odkod je prišel.

Z drugega nadstropja je padel v Trstu 73letni Fr. Tolmajer. Menil je, da stopa z okna na balkon, pa je zgrešil tla. Bil je na mestu mrtev.

Nepremišljen voznik. Neki voznik je pripeljal k Savi voz, v katerem sta bila vprežena dva konja. Šel je na Lazah v gostilno, konja sta jo pa sama krenila proti Savi, meneč da gresta na brod. Nakrat sta bila konja v Savi, preko katere sta plavajoč vlekla voz. Ko sta bila že skoro pri drugem bregu, zašla sta nakrat v vrtinec, ki ju je potegnil nazaj v reko, v kateri sta utonila.

Vročina v Istri je tolika, kakršne stari ljudje ne poznajo. Vse je zgorelo od suše, ne bo koruze, krompirja, fižola, zelja, repe. Živina nima paše, tako tudi ovce ne. Povsod primanjkuje vode za ljudi in živino. Grozdja je malo, a še to se suši in odpada radi neznosne vročine. Ako ne bo vlada izdatno pomagala, preti Istri lakota. Poslanci, ganite se!

Ker so jo po nedolžnem obdolžili tatvine štirih kron, je na Reki služkinja Katarina Renka skočila iz drugega nadstropja ter je obležala mrtva. Zlomila si je tilnik in obe nogi. Prej je zaman zagotavljala gospodarju svojo nedolžnost. Gospodar ji ni verjel ter je poslal po policaja.

Naši Amerikanci. V Clevelandu je umrl 43let stari John Matjašič iz Šmarja pri Grosupljem. V Ameriki je živel 12 let. — Vrat prerezal si je v istem mestu v groznih mukah in nezvesti 31letni Anton Dežman iz Ružinske vasi pri Beli cerkvi. Bolehal je že dolgo časa na želodcu in črevesih. Bolezen je bila neozdravljiva. V Ameriko je prišel pred sedmimi leti. — Na potu iz Amerike je dne 31. julija med Ljubljano in Igom zgubil 1300 kron Anton Žuk. Pošteni najditelj naj odda denar na ljubljanskem magistratu. — V premogovniku v Calumetu se je smrtno ponesrečil 20letni Jakob Puhek z Griča pri Črnomlju. — Za kolero je v Novem Yorku umrla Elizabeta Sobošek, ki se je šele 7. junija pripeljala v Ameriko. Njena otroka sta ozdravela.

Nad osami se je hotel zmaščevati dne 28. julija Andrej Peček v Dramljah, ker so mu nagajale pri obedu. Našel je pod kapom svoje hišice velik ovsinjek, vzel je gnojne vile, posmodil cunjico z ognjem in jo nataknil na vile in hajdi nad ovsinje gnezdo. Samo rahlo se je dotaknil izhoda pri gnezdu in že so za-

čele ose stokati, kajti vnelo se je gnezdo s satovjem, a vnela se je tudi slamnata streha. Seveda je v taki suši zgorela cela kočica.

Zavoj z mrtvaško glavo sta našla v Trstu Robert Grusovin in Franc Hals na stopnicah pomola Sartorio, ki vodijo v morje. Glava je bila povita v temnovišnjevo platno, znotraj pa v dva časopisa z datumom 31. julija in 1. avgusta t. l. Glava je morala ležati kakih šest tednov v vodi, kakor se sodi po trohobi. Gre se za glavo moža od 20 do 40 let. Sodi se, da je glava kakega ponesrečenca izza burne noči 15. junija.

Ljudomili avtomobilisti. Dne 27. julija se je peljal avtomobil skozi Frankolovo in je v divjem diru splasil eno kravo, s katero se je enovprežno vozila žena cestarja Mozer. Splašena krava je skočila v potok in velika sreča je bila, da Mozerjeva ni prišla pod voz, prava sreča, ker se je že itak dovolj potolkla.

Radi nevarne grožnje. Ignacij Stermečki v Pokleku je hotel dati zarubiti kravo posestnikovega sina Kelcherja v Gorjancih. Ko je Kelcher za to zvedel, mu je zagrozil, »da ga bodo odnesli čez osem dni na pokopališče, če se bo drznil izposlovati rubežen«. Ker ne kaže, da bi take surovine, kot je Kelcher, ki je ubil svojega očeta, rogovilile po svetu in vznemirjale poštene ljudi, so orožniki odgnali Kelcherja v Kozje na sodišče.

Dunajski Slovenci, ki bivajo ta čas v svoji domovini, poletje 19. t. m. (sobota po Velikem Šmarnu) k Mariji Pomagaj na Brezje. Ker mnogi še ne vedo tega, se zato tem potom vsi najvljudnejše vabijo, da se tega romanja gotovo udeležijo. Vsak naj med svojimi znanci in znankami po svojih močeh skrbi, da bo udeležba kolikor mogoče častna. Slovenci na Dunajo zelo potrebujemo Marijinega varstva, zato je opravičena želja mnogih rojakov, da se enkrat skupno poklonimo naši nebeški Materi in se izročimo zanaprej njenemu mogočnemu varstvu. Najprimernejše je, da se snidemo že 18. t. m. zvečer na Brezjah in tam prenočimo. Drugo jutro, 19. t. m., bo skupna sv. maša, ki jo bo daroval g. A. Snoj, duhovnik v Avguštinju. Med sv. mašo poje mešani zbor dunajskih Slovencev pod vodstvom stud. mus. g. Zdešarja. Čujemo, da nekateri udeleženci obiščejo pri tej priliki tudi Bled in prijazni Blejski otok. Vsem udeležencem: Na veselo svidenje pri Mariji Pomagaj!

Več dobro ohranjenih lesenih pulov se ceno proda. Vsa pojasnila daje tajništvo S. K. S. Z. v Ljubljani, Ljudski dom. Na ugodno priliko opozarjamo zlasti tamburaške zbre in godbene klube.

Na sestanku absolventov grmske šole, ki se je vršil 30. julija t. l. v Kamniku, sklenilo se je o priliki proslave 25letnice ustanovitve kmetijske šole na Grmu poklicati v življenje stanovsko organizacijo, ki naj bi obsegala vse slovenske absolvente kmetijskih in gozdarskih šol. Da bi pa naše zborovanje imelo zaželjeni uspeh vključ temu, da

mu je odmerjen kratek čas, se je na imenovanem sestanku sklenilo, razdeliti vse delo v sledeče referate: 1. Pomen in obseg organizacije v splošnem. 2. Organizacija z ozirom na kmetijski stan. 3. Organizacija in uslužbenški stan. 4. Organizacija in izobrazba kmeta. 5. Organizacija in strokovno glasilo. 6. Organizacija in zadruge. 7. Razni predlogi in nasveti. — Gg. tovariši, kateri se zanimajo za stvar ter bi hoteli prevzeti katerega teh referatov oziroma postaviti predloge, tikajoče se družinskih zadev, so naprošeni, da prepis istih gotovo najpozneje do 14. avgusta t. l. na naslov: Rado Medič, Ljubljana, Rimska cesta 2, pošljejo. Sestanek zaupnikov in referentov je v Ljubljani 15. avgusta ob 3. uri popoldne v hotelu »Štrukelj«. Na tem sestanku se konečno priredi snov za glavno zborovanje na Grmu. Eventualne želje, nasvete itd. naj se sporočijo na gornji naslov. Natančni spored zborovanja se bo udeležencem pravočasno naznanil.

Sestanek absolventov kmetijske šole na Grmu dne 19. in 20. avgusta 1911. Sprejem na kolodvoru bo ob dohodu vlaka, torej ob pol petih, in ne ob pol šestih, kakor se glasi pomotoma na vabilih. Kdor si želi ogledati državno klet, si jo lahko ogleda po dohodu ali pa pozneje in ima pripravljani odbor potrebno dovoljenje v to. Korporativni ogled je pa nemogoč, ker je državna klet za tako udeležbo veliko premajhna. Drugi spored ostane. Glede stanovske organizacije je vse preskrbljeno in so pravila za ustanovitev društva absolventov že izdelana. Zborovanje se prične takoj po obedu. Vsi udeleženci so naprošeni, da eventualne želje in predloge pošiljajo neposredno na pripravljani odbor. Za sestavo zaznamka udeležencev je treba polnih naslovov. Prosimo, da jih udeleženci, ako tega dosedaj niso storili, sporoče po dopisnicah. Pripravljani odbor bo preskrbel prenočišča za vse udeležence in je tudi tozadevne želje sporočiti na pristojno mesto. Prosimo tudi druge liste za ponatis teh vrstic. — Pripravljani odbor.

Tečaj za uporabo sadja in zelenjadi priredi kranjska kmetijska šola na Grmu od 11. do 15. septembra s sledečim sporedom: V ponedeljek, 11. septembra, od 2. do 4. ure: Pomen konserviranja sadja in zelenjadi. Vzroki pokvarjenja sadja. V torek, 12. septembra, od 8. do 10. ure dopoldne: Kipenje. Kisanje zelenjadi. Konserviranje zelenjadi v kozarcih in posudih. Od 10. do 12. ure: Praktične vaje v šolski kuhinji. Popoldne od 2. do 4. ure: Naprava mezge (zalzna, mozge, povidla in zdroja). Od 4. do 6. ure: Praktične vaje v šolski kuhinji. V sredo, 13. septembra, od 8. do 10. ure dopoldne: Vlaganje sadja v kozarce. (Naprava kompota.) Shranjevanje sadnih konserv. Od 10. do 12. ure: Praktične vaje v šolski kuhinji. Popoldne od 2. do 4. ure: Naprava soka iz jagodičevja. Od 4. do 6. ure: Praktične vaje v šolski kuhinji. V če-

trtek, 14. septembra: Dopoldne od 8. do 10. ure: Sušenje sadja in zelenjadi. Od 10. do 12. ure: Praktične vaje v sušenju sadja. Popoldne od 2. do 4. ure: Odbiranje in spravljane (shranjevanje) sadja. Vlaganje sadja v zaboje, košarice in sodce v svrhu kupčije. Od 4. do 5. ure: Praktične vaje v sadovnjaku in sadni kleti. V petek, dne 15. septembra: Dopoldne od 8. do 10. ure: Naprava sadjevca (mošta). Sestava sadja in mošta. Kipenje mošta. Naprava oceta. Od 10. do 12. ure: Praktično razkazovanje v vinski kleti. Popoldne od 2. do 4. ure: Ravnanje s sadjevcem, boleznim sadjevca in ravnanje s pokvarjenim sadjevcem. Napravljane. Od 4. do 5. ure: Praktične vaje v vinski kleti. Predavanja od 11. do 14. septembra so namenjena našim gospodarjem. Tečaja se je udeležiti vseh pet dni ali pa tudi samo prve tri dni ali pa tudi zadnja dva dneva. Ker se sprejme le omejeno število udeležencev, se je treba prijaviti do 1. septembra. Oddaljenim in podpore potrebnim udeležencem iz Kranjskega, ki za podporo pravočasno prosijo, povrne ravnateljstvo stroške za pot do Novega mesta in za prehrano 2 K na dan. Vendar se izplača podpora le tistim, katerim se je izrecno dovolila.

Notranjske novice

n Na Dobrovi, starodavni božji poti Marijini, se z Velikim Šmarnom zopet začno romarski shodi, ki bodo trajali do praznika Marijinega Imena. Letos bo takih shodov šest. Red za božjo službo bo naslednji: a) izpovedovanje pred praznikom oziroma nedeljo od 4. ure popoldne dalje, na praznik oziroma nedeljo od 4. ure zjutraj dalje; b) sv. maše bodo od nedeljah in praznikov od 5. ure zjutraj vsako uro, ob delavnikih ob 6. uri. Vsak romar dobi popoln odpustek, ako prejme vredno sv. zakramente in obišče dobrovsko cerkev ter molí ondi na papežev namen.

n Postojna. »Ja, ko bi imeli lastne društvene prostore,« tako sliši lahko govoriti vsak dan naše fante in može, katerim je res na tem, da bi zbirali pod društveno streho zlasti mladino, jo vzgojevali in branili pred škodljivim vplivom brezverskih liberalnih piskrovcev in njihovih časopisov. Poglejmo liberalce! Z mrzlično naglico nabirajo mesečne doneske za »Sokolski dom«; ta dom bo gnezdo liberalcev, ali kakor kaže ime — Sokolov; kaj ti ljudje hočejo z razširjanjem gnilega časopisa in turškimi veselici, dobro vemo. Čuditi se moramo, kdo vse pomaga zbirati sklad za te revolucionarje; dobro bo objavljati njih imena, kar pa nekaterim netopirjem gotovo ne bo všeč. — Kdor podpira svobodomiselne načrte radi radodarnosti in ker je dobrega srca, pač se premalo pozna izprideno li-

beralno dušo. Stranke so načelno dovolj ločene, da nihče več ne more igrati vloge netopirja. Lažnjivemu liberalizmu pa hodimo za petami in zagrabimo za isto orožje, kakor ga nosi nasprotnik.

n Iz Vipave. Zgodovinska, veleznimiva predstava izza zadnje kmečke vojske (upora) se vrši v Vipavi v nedeljo, dne 13. t. m., ob sedmih zvečer na dvorišču g. Hriha in dne 15. t. m., to je na Vel. Šmaren, pa že ob štirih popoldne istotam. Igra »Za pravdo in srce«, katero je spesnil zaslužni ranjki Ant. Medved, ima skozi in skozi resnično zgodovinsko ozadje, ter dopoveduje, kako so naši očetje nekdanj veliko trpeli pred grajščaki, kateri so jih imeli za popolne sužnje, gospodarili čez njih imetje, njih hčere in njih same. Vipavski Orel s sodelovanjem »Bogomile« se je potrudil, kolikor se je mogel, da se bode igra res kolikor mogoče častno izvršila. Gledališko opravilo je naročil iz gledališča. Vstopnina: sedeži po 1 K 20 h in po 80 h, stojišča po 40 h. Z ozirom na velike stroške in na to, da je igra ena najdaljših, kar se jih je kedaj igralo v vipavski dolini, in tudi ena najznamenitejših, je pričakovati, da se bode naše ljudstvo v obilnem številu iste udeležilo, s tem tudi gmočno podprlo našo mladeniško organizacijo. — Slovensko ljudstvo, okoličani, pridite v velikem številu! — Odbor.

n Vič—Glince. V nedeljo 13. avgusta bodo tukaj priredile vse deklishe Marijine družbe ljubljanske okoliške dekanije skupni sestanek. V župni cerkvi sv. Antona bo ob 10. uri govor in slovesna sv. maša. Popoldne ob 2. uri bodo pete litanije M. B. Po litanijah bo pa v »Društvenem domu«, ali ako bo vreme dopustilo, na prostem koristno razvedrilo s petjem, deklamacijo in govorom škofijskega voditelja vseh Marijinih družb vlč. g. župnika Jan. Kalana. Med članicami vlada za ta skupni sestanek veliko navdušenje. Viške Marijine hčere so pa sklenile kolikor mogoče lepo okrasiti župno cerkev, da bo slovesnost tem lepša in veličastnejša. Upamo, da bo ta shod med Marijinimi hčerami ljubljanske okolice poživil in okrepil marijansko idejo ter jih navdušil za vzvišene cilje, katere jim nalaga družba Marijina.

n Velika poletna veselica v Postojnski jami se vrši dne 15. avgusta t. l. V čarobno razsvetljenem podzemskem svetu bode igralo več godb, plesa željni gostje se bodo veselo vrteli v prostranih dvoranah. Da bode imela prirediteljev značaj ljudske veselice, v to je preskrbljeno za najraznovrstnejše zabave. C. kr. jamska pošta bode uradovala in za telesni blagor p. n. udeležencev poskrbita jamska restavracija in kavarna. Posebni vlaki bodo vozili po znižanih cenah v Postojno, med drugimi tudi letos prvič poseben vlak iz Gorenjske, in je na ta način dana prilika tudi gostom od severne meje naše Kranjske dežele ogledati si brez posebne zamude časa in z malimi stro-

ški ta daleč sloveči biser naše slovenske zemlje. Vstopnina v jamo je znižana za ta dan na 2 K za osebo, veselica se vrši pri vsakem vremenu.

n Iz Idrije. Neznosna vročina pari v našem kotu. Opoldne je na solncu do 50 in v senci do 30 stopinj Celzija vročine. Kajpada trpi vsled tega tudi rastlinstvo. Bati se je, da v jeseni ne bo posebnega pridelka, ako Bog ne pošlje kmalu blagodejnega dežja. — Prva košnja se je pri nas dobro obnesla; bila je obilnejša kakor lani. Otave bo pa malo radi suše. — Škrlatinka v Idriji ponehava in tudi ni več čuti, da bi otroci še bolehalo na ošpicah, ki so jih letos mnogo spravile na pokopališče. — Pokopali so v petek 28. julija t. l. za jetike umrlega rudarja in podžupana idrijskega mesta, g. Janeza Kokalja. Podžupansko čast je vžival komaj dva meseca. Ranjki je bil sicer socialističnega prepričanja, toda koncilijanten človek. Pogreba se je udeležilo poleg občinskega odbora tudi mnogo ljudstva. Nagrobni govor je imel socialistični voditelj A. Kristan iz Ljubljane. — Trasiranje nove ceste od Oblakovega vrha na goriški meji po Kanomeljski dolini do Spodnje Idrije je dokončano. Sedaj pride na vrsto nova cesta iz Vojškega v Idrijo. Zelo potrebna je tudi ta vsled silnih klancev, po katerih se morajo mučiti ljudje in živina. Kakor je čuti, se bo most na Marofu popravljaj. Po mnogih popravilih na žirovskih in črnovrških cestah sodeč, je videti, da se novi cestni odbor marljivo giblje in je v pravih rokah. Upamo, da bo prihodnjo spomlad na trasiranih cestnih progah že kramp zaropotal. — Cirkus že nekaj dni vabi našim ljudem denar iz žepa. Pri neki predstavi je povabil atlet, ako se kateri navzočih upa boriti z njim. Zglasil se je orjaški fant, ki je res po kratki borbi premagal atleta. Burna ovacija je sledila zmagi in od istega večera ni kaj gledalcev pri predstavah in najbolje stori, da odide iz mesta.

Dolenjske novice

d Vače. Odkrita beseda pa metnim ljudem. Zaradi blagoslovljenja naše društvene zastave je naše liberalce od same nevoščljivosti lomil krč. Ustmeno in pisмено so dali duška svojí onemogli jezi z zabavljanjem in psovanjem. Ko smo pa v zadnji številki »Domoljuba« malo posvetili v njih brlog, o majka, kako je vse zajčalo! Pa jim bomo še izkrtali kosmato vest. Sedaj bodo zopet prepevali svoje liberalne laži o preganjani nedolžnosti in bili rihtarja, da se bo kar kadilo. Kar smo nekaterim tržanom na Vačah očitali, to bi radi zvalili na vse sosede in zlasti na okolico. Pa ne boš, Jaka! Mi imamo celo v trgu Vače svoje odločne

pristaše, okoličani so razun nekaterih izjem v taboru naše ljudske stranke. Ko bi se bil 27. avgusta vršil v Ljubljani mladeniški tabor, bi se ga bilo udeležilo nad sedemdeset naših vrlih mož in fantov. Ta številka že nekaj pomeni. Stranka stranišča naj svojo čast sebi prihrani! Kdo presteže vse psovke, laži, zavratne napade in sramotenje, s katerim so liberalci obkladali naše somišljenike! Tako gorko ljubezen imajo liberalci do nas, da niti govoriti in niti pisati ne morejo, da ne bi zlivali svoje ga žolča po Marijini družbi, tretjerednicah in zlasti naših Orlih. Zoper nas je dovoljena vsaka laž, vsako nasilstvo, celo stranišče je liberalcem že služilo, da so ljudem oči odpirali. Da, veliko ste grešili na račun naše brezbrzičnosti, pozabljivosti in potrpežljivosti! Če jih primemo za ušesa, nočejo naenkrat nič vedeti, nedolžni so liberalci, mi pa smo hujšakači, ker se ne damo pohoditi, mi smo lažnjivci, ker njih rokovernštva ne pozabimo. Pa koliko reči smo zamolčali! Niti besedice še nismo črhnilo o onem imenitnem naprednjaku, ki mu bo Kolibrivova hiša ohranila trajen spomin. Nam se to ne zdi čudno, od stranke soderge ne moremo kaj boljšega pričakovati. Čudno se nam le zdi, da se še celo med samostojnimi kmeti dobivajo ljudje, ki jim gotovi pretepenci in pohajaji vzbujajo strah in trepet. Kdor je v Ameriki bil, pa ondi vse, kar je dobrega videl, tam pustil, kjer je našel, ta v naših očeh ni še mož. Tudi ni mož, kdor v nedeljo ne hodi v cerkev. Pa četudi gre v cerkev, a poleg tega bere in razširja liberalne liste, zabavlja čez cerkev in duhovne, ta je in ostane liberalce povsod, tudi na Vačah. Pri nas se liberalci imenujejo naprednjake. Naprednjak ali liberalce je pa enainista oseba. Stari ljudje še pomnijo, da je soderga na Vačah še vsakemu duhovniku nagajala, in sicer toliko bolj, čimbolj se je trudil za ljudi. Liberalci, vaša surovost ni od včeraj! Reisnerja vas je 59 volilo, priznati pa nihče noče. Skozi in skozi ste nedolžni. Tudi drugod imajo liberalce, a so vsaj olikani. Z našimi se pa ne dá govoriti, zato tudi nobenemu zastopniku surovin ne odgovarjamo, čeprav se podpiše.

d **Škocijan pri Mokronogu.** 3. avgusta zvečer je strela povzročila požar v Zloganju. Pogorela sta dva posestnika. Zlasti je pomilovanja vreden Mihael Debevec. Zgorelo mu je prav vse. Tudi par konj, troje goveje živine in 12 prašičev. Ubogi gospodar je pogorel že tretjič. Naj pomorejo usmiljena srca! — Ogorčeni so jo popihali 23. julija Sokoli iz Škocijana in z njimi novomeška godba. P. Durjava jim ni dal obljubljenega piva in večerje. Čudno, drugi, ki niso prizadeti, se bolj sramujejo kot pa liberalni voditelj. — Daleč je zajadral liberalni župan Činkole. Sokole je pozdravljaj kot bojno vrsto, ki se najuspešneje bori proti »črnini«. Lansko leto pa, ko je po občini toča pobila, ni imel srca, da bi oddal poročilo na glavarstvo. Poslanec Hočevnar je na

javnem shodu tožil, da se je mučil okrog ministrov, da je izposloval podporo, škocijanska občina pa je ni hotela. No, pa saj župan in Durjava odpravljata nesreče z liberalizmom. Občina naj je liberalizem, pa bo vsega dovolj.

d **Polšnik.** Dne 29. julija nam je uničila toča mnogo poljskih pridelkov. Po vinogradih nam je vzela polovico. Prizadete je skoro polovica občine. — Tukaj imamo trgovca, ki kaj rad zlobudra nemščino. Slovenske dvojake mu pa prav dopadajo. Zakaj neki se ne naseli kje v rajhu? Tudi mu ni znana policijska ura. Kaj rad prodaja žganje čez uro. Tudi druge gostilne rade prekoračijo in točijo, če je treba tudi do belega dne. Županstvo ima pa oči zaprte. Ali ni morda v kakem kotu kaj postav? Nadalje bode treba tudi pri nas v gorah policaja, da bi vsaj miril razgrajače, katerih pa ravno ni malo. Najbolj bi se takim porednežem prilegla očetova palica pa materina metla.

d **Iz Zupečevasi pri Krškem.** Dne 23. julija je bil dan, kakršnega še ni videla cerkljanska fara, zlasti še ne Zupečavas. Pred dvema leti je bila namreč blagoslovljena v Zupečivasi lepa kapela Matere božje in tega dne zopet nova kapela Srca Jezusovega v isti vasi. To je bilo veselje gledati, kako je žarelo lice požrtvovalnih vaščanov od radosti, da se jim je vendar izpolnila želja, ki so jo gojili že leta in leta. Po pravici zaslužijo, da se jih pohvali, ker so postavili dasi revni, v kratkem času dve tako lepi stavbi. Le tako naprej, vrli Zupečani, plačilo vam ne odide! Slavnost je povzdignilo s svojim sodelovanjem naše izobraževalno društvo v Cerkljah in bratje Orli krškega okraja, ki so prihiteli kljub veliki vročini in oddaljenosti v tako obilnem številu v prijazno Zupečavas poklonit se Srcu Jezusovemu. Bilo jih je namreč 50 v kroju in brez kroja okrog 30, res lepo število zavednih kmečkih fantov. Sprevod iz župne cerkve, kjer so blagoslovili gospod dekan iz Leskovca novi kip, na kraj slavnosti je bil tako krasen, da se je porosilo marsikomu oko ob pogledu na tako dolgo vrsto deklet Marijine družbe in Orlov, ki so spremljali svojega Gospoda na novo bivališče. Množice se razvrstijo okoli nove kapele. Domači cerkveni zbor zapoje pozdravno pesem novemu Gostu, nato deklamira Rozalija Omerza lepo, nalašč za to priliko zloženo pesmico, v kateri posveti celo vas v varstvo svetega Srca Jezusovega. Po kratkem, a lepem nagovoru g. dekana na zbrano množico se konča cerkvena slovesnost. A skrbelo se je tudi za razvedrilo ljudstva. Velikanska množica ljudstva pohiti namreč zdaj na vrt Fr. Zidarja, kjer se je predstavljala igra »Sirota«. Težko je igrati na prostem, a v popolno zadovoljnost sta pogodila svoji vlogi Marija in skopuh Daniel s svojimi dvotipi. Nato sledi prosta zabava, ki je bila res ljudska veselica. Obenem so

imeli Orli krškega okraja tudi sejo. Zato moramo obžalovati, da niso mogli Orli vsled prevelike vročine javno nastopiti, kar je ljudstvo zelo želelo. Res, to je bil dan, ki ga nihče ne pozabi, ki se je udeležil slavnosti. Dne 30. julija smo imeli tudi lepo predavanje, v katerem je g. Vodopivec razložil zelo poljudno kapitalizem, vzroke draginje in kako temu odpomoči. A tudi nesreča nas večkrat obišče. Dne 21. julija je namreč začelo goreti v Cerkljah ravno ob poldne. Tu se je pokazala velika požrtvovalnost ljudi, pokazala pa tudi neverjetna neizvežbanost naše požarne brambe pri gašenju ognja, a toliko večja izvežbanost pri gašenju žeje. Obsojanja vredno je tudi obnašanje orožništva, ki se mu niti ni zdelo vredno, na kraj nesreče priti.

d **Sava.** Dne 2. t. m. ob pol štirih jutraj je čakalo na vlak v čakalnici na Savi ob južni železnici več potnikov in se razgovarjalo o suši, kaj bo, če Bog dežja ne da. Kar se oglasi pri oknu, kjer se prodajajo karte, pomožni železniški uradnik in začne zabavljati čez duhovne, češ, bodo že f... dežja izprosili. V svojem zabavljanju je prešel na hvalo socialnih območratov, dokler mu ni kmetska žena krepko odgovorila, da je jezno zaprl okno in se umaknil v pisarno. Priče na razpolago. Ljudje so se zgražali nad tem, da še v čakalnicah nimajo miru pred to soderge in da so tako predrzní še v svoji službi v uradnem prostoru zaslepljeni sociji. Od železniškega uradnika bi pač pričakovali malo več olike in dostojnosti. Pripomnimo pa, da opisani zabavljač ni kateri izmed dveh stalno nastavljenih uradnikov, ampak samo za ta mesec nastavljeni pomožni uslužbenec. — Utonila sta 2. t. m. pri brodu čez Savo dva lepa konja nekemu vozniku-ogljjarju.

d **Iz Žužemberka.** Huda suša vlada tudi pri nas. Že parkrat so nam temni oblaki obljubovali zaželenega dežja, a ko je prišlo zares, so izpustili le par kapelj, sami so jo pa odpihali naprej proti Hrvaškemu. Še celo Krka hudo občuti sušo. Majhna je, da komaj leze. Ako ne bo kmalu dežja, bodo ljudje veliki reveži, posebno v sosedni Suhi Krajini, odkoder že sedaj trumoma vozijo vodo iz Krke. Zares žalostno je videti in slišati, kako po slabih pothi noč in dan regljajo sodi in druga izsušena posoda, kako muka žejna vprežna živina, ko od daleč zavoha tekočo vodo. Sedaj naj bi prišel v Krajino kak nasprotnik vodovoda, n. pr. učenik krojač Štrumbelj iz Vavtevasi, ki je imel na shodu na Polju toliko zabavljati čezenj! To bi teklo, da bi se kresalo za njim! Upamo, da bo sedanji marljivi deželni odbor, ki je ljudstvu že toliko upravičenih nad uresničil, preskrbel tudi temu zapuščenemu kraju tako silno potrebno vodo. — Veliko veselje je zavladovalo med davkoplačevalci, ko se je izvedelo, da je vlada dovolila 70 tisoč kron podpore za ajdovsko in hinjsko cesto. To je

precej več kot ena tretjina vseh stroškov. Če se pomisli, da so za toliko tisočev razbremenjeni davkoplačevalci našega okraja, se mora reči, da je to zares velikodušna podpora. Vsa čast in srčna zahvala tistim, ki so jo nam priborili, deželnemu odboru in našim vrlim poslancem, posebno cestnemu načelniku gosp. Vehovcu, ki se je toliko zanjo potegoval in trudil! Se zopet vidi, da naši možje ne delajo samo praznih obljub, kadar kandidirajo, temveč tudi potem moško drže dano besedo. — Zrtev Krke bi bil kmalu postal tukajšnji c. kr. kancelist gosp. Mehl. Velika vročina ga je premotila, da se je šel kopat ob Vehovčevem jezu, kjer ima Krka globok tolmun in je vsled tega bolj mrzla, a ravno tu mu je potuhnjena voda hotela pripraviti hladen grob. Dasi je dober plavač, ga je tolmun pograbil in vlekel k dnu in bil bi gotovo utonil vpričo svoje žene in otrok, ki so na bregu pretresljivo jokali in klicali na pomoč, da ga niso z nevarnostjo za lastno življenje rešili nekateri tam kopajoči se dijaki in ga že vsega onemoglega spravili na suho. Pač se gosp. kancelist in njegova številna družnica lahko lepo zahvalijo Bogu in tem pogumnim dijakom za težavno in skoraj čudežno rešitev! Vsem drugim pa naj bo ta slučaj svarilo, da ne zaupajo preveč v svojo moč in spretost pri kopanju, posebno ne v tej potuhnjeni Krki. — Sumljivi glasovi se širijo o tukajšnji liberalni posojilnici ali »Pehanitovi kasi«. Povod tem govoricam je dalo dejstvo, da je ta posojilnica ustavila dosedanje izplačevanje hranilnih vlog in nastavila silno dolge odpovedne roke. Tako mora sedaj vlagatelj za borih 500 kronc čakati celih 14 dni, a če hoče dvigniti čez dva tisoč kron, pa mora čakati cel teden leta. To seveda ni posebno priporočilo za liberalno kaso in vsak si bo premislil, predno bo svoj denar vložil v zavod, kjer bo tri mesece naprej moral povedati, kdaj bo denar rabil. Liberalno posojilnico je k temu sklepu prisililo pomanjkanje denarja, kate-rega ima veliko množino naloženega pri falitni celjski Zvezi, pa ga sedaj od nje dobiti ne more. Tako je v hude škripce zapletla posojilnico Pehanitova trma. Saj so imeli zadosti žalostne skušnje s celjsko Zvezo ob znanem velikem poneverjenju pred nekaterimi leti, pa ne da bi odstopili od nje, Pehanitu je liberalna zagrizenost več kot varnost zavoda! In tako smo tudi sedaj skoraj prepričani, da liberalna trma ne bo odnehala in da bodo Pehaniti šli s celjsko Zvezo vred raje v zrak, kakor da bi prestopili k varni ljubljanski Zadrugi Zvezi, četudi se ne bi s tem preveč poklerikalili. Pa naj jih tepe trma, če tako hočejo!

d V Št. Rupertu bode dne 15. avgusta dopoldne blagoslovljen nov križev pot, popoldne pa Društveni dom. Združena je s tem tudi predstava in društvena veselica. Prijatelji od blizu in daleč iskreno povabljeni.

d V Trebnjem se je 6. avgusta ustanovilo izobraževalno društvo. Navdušenje veliko. Novemu društvu želimo na pot božjega blagoslova v obilnem delu za našo mladinu.

d Iz temeniške doline. Dne 29. julija je umrl v Temenici posestnik, trgovec in gostilničar ter župan gospod Anton Fajdiga, mož, ki so ga spoštovali vsi občani daleč na okoli. To je pokazal njegov izredno veličasten pogreb. Občinski odbor mu je poklonil žalni venec v spomin njegovega 20letnega županstva. Pogreba se je udeležila velika množica ljudi in veliko odlične gospode od blizu in od daleč. Tako je umrl eden najuglednejših mož temeniške občine in eden najbolj navdušenih pristašev S. L. S. V svojem zasebnem življenju se je posebno odlikoval s svojo izredno ljudomilostjo in postrežljivostjo. Od njegove hiše ni šel noben siromak praznih rok in vsakemu je iz srca rad pomagal. Njegova gostilna ni poznala nobenega liberalnega časopisa. Bil je mož, da malo takih; vzgleden oče in krščansk gospodar v pravem pomenu besede. V miru počiva!

d Iz Škocijana pri Mokronogu. Sledeče odgovorjam na dva dopisa iz zadnjega časa, ki se tikata moje osebe v »Slov. Domu«. Prvič, laž, ki jo je trosil neznan dopisnik v svet ob priliki prvega sv. obhajila, o pijanosti otrok namreč, je bila tako debela, da je celo nadučitelj, mož strogo liberalnega mišljenja, hotel uradno v imenu šole poslati popravek, pa jaz nisem hotel dati svojega imena za popravek v »Slov. Domu« natisnjene laži iz Škocijana. Drugič, še gorostasnejša je laž, natisnjena v štev. 30. iz Škocijana, da je kaplan »čutil potrebo zaiti na to k Globelniku (?), ko je podal nekemu umirajočemu Najsvetejši in seveda z Najsvetejšim v gostilno, kjer je provciral« (Sokole?). Isto nedeljo sploh ni bilo previdevanja v fari, in sicer če bi umirajočega obhajal z Najsvetejšim, kako bi kaplan sploh Najsvetejši nazaj nesel!? Dopisnik je pa zamočlal, da je kaplan rekel na vprašanje poštenega moža, če se bodo tudi v Škocijanu ustanovili Sokoli, da par škocijanskih barab lahko dobi, če hočejo; zamočlal tudi, kako je »brat Sokol« — ime lahko sam dotični pove — pred pričami govoril v gostilni o Kristusu. Sicer pa se naj v bodoče ti isti podli tintomaz iz Škocijana pod sadove svojih okisanih možgan, ki se mene tičejo, podpiše, če si upa. — Janez Klavžar, kaplan-katehet.

d V Leskovcu pri Krškem je silno vroče. Pa so se kljub temu liberalčki zelo — prehladili. Grdo kašljajo, še grše pljujejo! Kam? V najgrši pljuvalnik — v liberalne »cajtnge«. Kdaj jim bo pa odleglo? Na dan občinskih volitev: takrat z mrznejšo!

d Krško. Pred volitvami liberalci sleparijo. Pravijo, da bodo znižali doklade. Zakaj pa tega že prej niso storili? Mar niso imeli dovolj časa za to? Tudi žugajo, da bo občinska hranilnica iztirjala tiste, ki bi ne volili z njimi!

Tepci! Saj bodo kmetje dobili hranilnico v roke! In razobešena zastava sama vabi: »Kmetje, v boj za mene — glasovnicami!«

d V Krškem so liberalci pred občinsko hranilnico razobešili zastavo. Zakaj? Mislijo si: veselimo se še par tednov, dokler sedimo na mehkih stolčkih pri mastnih jaslih, kajti vse to in hranilnico moramo v kratkem prepustiti — kmetom.

d V slov. katol. izobraž. društvu na Lokvici predava dne 13. avgusta ob petih popoldne v društveni sobi g. Marko Natlačen o zgodovini kmečkega stanu.

d Zvirče. Dne 12. julija je umrla najstarejša oseba na Zvirčem, Neža Kastelic, stara 92 let. Pokojnica je bila kljub visoki starosti prav jasnega razuma in vestna krščanska žena. Naj v miru počiva!

d Dolenje Polje pri Toplicah je naslovljen dopis v zadnjem »Domoljubu«. Poznamo pisatelja in tudi njegove namene, vsaj vdihnili je on te vrstice. Dober pristaš S. L. S., pa zakaj ste pri vsakem liberalnem shodu v Toplicah, zakaj pri občinskih sejah vedno vlečete z liberalci, zakaj ste zaupnik »Jutrovcev«, »Narodovcev« in »Slov. Domarjev«? Prijatelj kmeta, pa zakaj ste v zadnjem tednu dvema preskrbeli sodnijska pota in prisilno prebivanje v Novem mestu? Zakaj se jezite nad nami Vrščenci; mogoče zato, ker smo res vsi do zadnjega dobri pristaši S. L. S. Ali smo mi sestavili in dali klicati dopis, da je že naprej gotovo, da zida vsa občina šolo na Vršnih selih — c. kr. oblasti. Sicer pa, saj mečete le pesek, v resnici pa skušate delati liberalno in svojo stranko. Vas poznamo!

d Iz Št. Jerneja. Naši liberalci se zadnje čase zelo mujajo. Teden za tednom mažejo papir v liberalnem »Slov. Domu« z dolgimi klobasarijami. Polna usta imajo, kadar je treba obrekovati naše može, mojstri so posebno v tem, da znajo grdit duhovnike. Prizadevajo se na vse načine, da bi umetno naredili sovraštvo do duhovnikov in ogrdili našo S. L. S. Dolgo časa že širijo svoj lažnjivi liberalizem našim ljudem. Pa prišle so občinske volitve in spoznali so šentjernejski liberalci, da bo za enkrat še težko šlo z očitim liberalizmom. Pa so stopile skupaj modre glavce in so jo uganile: Mi se ne smemo izdati za liberalce ali napredne, če ne propademo, tako so dejali. Recimo, da smo kmetje, kmetska stranka in potegnili bomo ljudi na svojo stran. Tako so sklenili očetje šentjernejski, gostilničarji in trgovci in so krstili novo »Kmetso stranko«. Mi pa to stranko dobro poznamo in vemo, da ta stranka ni prav nič drugega kakor čisto navadna liberalna stranka, samo s to razliko, da je še slabša od drugih, ker nosi na sebi pečat — hinavstva in neodkritosti. — Kmetška stranka — pa taka! V rokah imamo list, kakršne so izdali liberalci povodom občinskih volitev. Na vrhu lista stoji natisnato z debelimi črkami: Kmetška

stranka v Št. Jerneju, nato pa slede imena onih, katere je liberalna stranka postavila za kandidate. Ko pa smo začeli brati imena teh »kmetov«, nas je nehote posilil smeh, kajti takoj pod imenom »Kmetiska stranka« stoji imena skoraj vseh šentjernejskih trgovcev in oštirjev. Le pogledajte, ljudje, te gospode malo od bližje. Ali je že kdo videl te trgovce in gostilničarje delati tako, kakor delajo naši kmetovalci? S puško na rami smo jih videli hoditi delavni dan na lov, orati jih nismo videli. Le pogledajte njihove hiše, to so prej palače, kakor kmetске hiše. Zdaj pravijo, da so kmetje; pa njihove gospe glejte in gospodične, ali ste že katerikrat videli te frajlice z motiko ali s srpom v roki na njivi, kakor delajo naša kmet-ska dekleta? Zdaj pravijo, da so vsi kmetje. Kmetje! Šentjernejski magnat-je se iz vas norca delajo. Oni, kateri so od vas obogateli, kateri so se zredili od vaših žuljev tako, da danes špilajo gos-pode, se vam zdaj hlinijo zato, da bi jim zopet izročili občinske vaje te v ro-ke. Z kmete se izdajajo, za kmetско stranko ti magnatje, potem pa, ko bo-do imeli občino v rokah in gospodarili v njej v svojo korist, boste pa vi oko-liški kmetje zopet »molzna krava, ka-tero molzje šentjernejski«, tako se je izrazil enkrat nek liberalni šentjernej-ski mogotec. Torej liberalna gospoda se izdaja za kmeta, kaj ste pa vi kmet-je potem?! Iz vas se norčujejo, zato jim pa pokažite na dan volitve, kdo je kmet in kdo je gospodar v kmetски občini!

Gorenjske novice

g Šmartin pri Kranju. Važen dan za šmartinske delavce je bil 23. julij, ko se je ustanovila podružnica Jugo-slovsanske strokovne zveze. Na shod je prihitel delavski organizator dr. Krek. Po kratkem poročilu o delovanju v dr-žavnem zboru je pojasnjeval važnost delavske organizacije in v glavnih po-tezah razložil delokrog J. S. Z. Izmed navzočih je takoj pristopilo k Zvezi le-po število delavcev. Gotovo je, da bodo nasprotniki vpili, zabavljali čez člane in razširjali laži po svoji stari navadi. A delavec, ne oziraj se na tako meke-tanje, temveč neustrašeno v boj za de-lavske pravice! Pomagaj si sam, libe-ralni kričači ti ne bodo! Na shodu je bilo tudi par liberalcev. Nas to veselí, da so vsaj slišali, kar jim gre. — Ka-kor se čuje, tudi v požarni brambi ne-kaj vre. Pravijo, da želi Tinetov sokol vse mlajše člane posokoliti, starejših si ne upa. Zato so menda odstopili vsi naši redni in podporni člani. Ti hočejo, da je požarna bramba res samo gasilno društvo, ne pa liberalno gnezdo. Če mi-slijo, da tako ložje izhajajo, pa naj bo. Od naše strani ne vinarja za tako dru-štvo, dokler popolnoma ne izgine iz

njega politika. Tudi gospodarstvo v požarni brambi je tako, da se Bog us-mili. Naročajo stroje brez pomisleka. Tako so naročili neko »posnemalnice«, ki stane menda nad 2000 kron. Ta bo pa brez pomena, ker dobi občina v naj-krajšem času vodovod.

g Iz Javorjev nad Škofjo Loko. Bli-žajo se pri nas občinske volitve. Poka-zali smo pri državnozbornih volitvah, da nas je še nepremagljiva večina in da se liberalcev ne bojimo, akoravno so se tudi pri nas predrzne pokazali. Te vrste ljudje v naši občini ne smejo priti do besede. Posebno nadležna agi-tatorja za liberalno stranko sta bila pri zadnjih volitvah poljanski Lovric pa Luka Boštic. Le-ta že zdaj agitira, da ne bi bil v občinski odbor izvoljen naš župnik, seveda zato, ker se boji, da ga bo pošteno zavrnil. Luka Boštic je bil nekdanji tudi naročnik »Domolju-ba«, odkar je pa barvo spremenil, ve-ruje le liberalnim lažem in babjim čen-čam. Javorci pa imamo že toliko mož-gan, da takih ne bomo volili, ker jih predobro poznamo, koliko jim smemo zaupati. Mi bomo volili v občinski od-bor može, ki so značajni in našega mi-šljenja. Tedaj pozor, zavedni volilci!

g Z Ježice. Pred nedolgo časom je neka tobačna delavka, katere ime še za danes zamočimo, surovo javno na-padla dve dekleti radi tega, ker sta pri cerkv. pevskem zboru. Tako surovo in brezobzirno napadati in sramotiti do-slej pri nas še ni nikdo znal razen cestnih barab in te ženske, ki se dela zelo izobraženo, faktično pa je njena izobrazba bore plitva. Mi ji svetujemo, da naj se gre z otroci prvega razreda učiti, kako se občuje z ljudmi, ker dru-gače jo bo treba na drug način učiti olike.

g Iz Savelj. Poročil se je dne 6. t. m. g. Viktor Mihelič, nadučitelj v Št. Vidu nad Ljubljano z gdč. Franjo Mer-har iz Savelj. Našima somišljenikoma naše najiskrenejše častitke! Bilo srečno!

g Virmaše pri Stari Loki. Dne 31. julija je padel v potok in utonil en in pol leta stari otrok A. Tonja. Sicer je vsled silne suše celi potok brez vode; le v nekaterih tolminih je še par ška-fov vode, in tja se je otrok prevrnil. Za rodbino je ta nesreča tem občutnejša, ker je pred leti ravno tako tragične smrti umrl dveletni otrok, ki se je pri ognjišču opeknel in vsled opeklin umrl. — Vročina je pri nas prav egipčanska, 36 stopinj Celzija; suša bo uničila vse jesenske pridelke, ako ne bo dežja. Ljudem že primanjkuje po vodnjakih vode. — Pasji kontumac je sedaj pre-klican. Sedaj bodo smeli naši psički uživati zopet prostost, kolikor jih ni dohitela stroga postava in smrt pri konjaču.

g Iz Gorenje vasi pri Retečah. Malo ali celo nobene vasi ni, ki bi imela tako slabo vodo, kakor pri nas. Izpostavljeni smo sedaj v vročem poletnem ča-su nevarnosti, da dobimo legar (tifus) ali pa še celo kugo. Kapnice so se po-sušile in sedaj rabijo to vodo, bolje re-

čeno gnojnico kar tri vasi. In kakšna je ta voda? Napajajo živino kar iz ve-dra tako domačini kakor tujci. Pred nekaj leti je bilo tu korito za napajati, in sedaj, ko je izginilo, se nihče ne ga-ne, da bi novega napravili. Vodnjak je zložen iz kamena, da skozi luknje teče nazaj blato in voda, pomešana z živalskimi odpadki. Ob deževju pri-dere kar cel potok luže po poti iz vasi in naravnost v vodnjak. Tudi železni-ška luža prestopi ob deževju svoj breg, ki redi v sebi polno golazni in nastopi okrog vodnjaka, da človek skoro na-prej ne more. Prosi se slavno c. in kr. glavarstvo v Kranju in županstvo v Stari Loki, da si ta kraj nesnage oseb-no ogledajo in dajo ta vodnjak kakor hitro mogoče popraviti, ob vrhu beto-nirati in zasuti, da ne bo mogla ne-snaga notri, napraviti nov napajalnik, da se zabrani okužno napajanje iz ve-dra in pod kaznijo prepove. Kmeto-valci, pazite v tem kritičnem času ko-lere na svoje zdravje in snago!

g Vabilo na okrožno zborovanje ži-vinorejskih zadrug gorenjskega okrož-ja. Vrši se dne 16. avgusta, na sv. Roka dan v Kranju v »Ljudskem domu«. Pričetek ob 9. uri. Spored: 1. Načelnik-ov govor. 2. Razvoj in napredek ži-vinoreje v selški dolini. Poroča T. Rož-nik. 3. Razstava v Škofji Loki. Poroča F. Krištof. 4. Država in dežela za ži-vinorejo. Poroča poslanec F. Demšar. 5. Kaj in kako s podporo? Poroča F. S. Finžgar. 6. Posamezni predlogi, reso-lucije. Po vsakem predavanju razgo-vor. Po sklepu seje skupni obed. Vsaka zadruga pošlje svoje zastopnike, ki se živo zanimajo za povzdigo živinoreje. — F. S. Finžgar, tč. načelnik gor. okrožja.

g Škocijan fara, Dob. Ko smo v postu letošnjega leta napravili nov kri-žev pot za podružno cerkev sv. Kanci-jana, se je sprožila misel, da se sestavi knjižica, katero bomo mi in naši za-namci radi prebirali ter se spominjali preteklih dni. Znani zgodovinar gosp. Leopold Podlogar, kaplan v Dobu, je z največjim veseljem prevzel to delo. Prebrskal je razne knjige in poizvedo-val vse povsodi. In tako je sestavil zelo zanimivo knjižico. Omenjeno knjižico je natisnila »Katoliška tiskarna« v Ljubljani. Obsega 90 strani. Razdelje-na je na 14 poglavij. Zove se: Drobni-nice iz preteklosti soseske Škocijan v dolski župniji. Knjižica pa vsebuje tudi stvari, ki bi zanimale ne le nas, ampak tudi druge. Posebno tam, kjer se časti sv. Kancijan. Kako lepo popisuje pisa-telj češčenje sv. Kancijana in tovarišev ter našteva vse fare in podružnice sv. Kancijana na Slovenskem. Kogar za-nimajo podzemne jame, ki se tudi pri nas nahajajo, bode našel v njej natan-čen popis vseh jam v naši bližini. V osmem poglavju bode vsak lahko dobil pouk, kako opravljati sv. križev pot, da bode imel duhovne koristi. Drugih po-drobnosti tu ne bodem našteval. Rečem le: vzemi in beri, ne bode ti žal! Na-roča se pri gosp. M. Bergant, cerkveni ključar Škocijan p. Dob pri Ljubljani

ter stane (ker je v korist cerkve namenjena, katera vedno kaj potrebuje) poštne prosta 2 K 10 vin. Ako pa kdo pošlje 10 K, mu bode pa ob njegovi smrti trikrat zvonilo. Več o tem v knjižici. — Komaj, da smo dobili knjižico, se je poslavljajal od nas gosp. pisatelj. Zadnje njegovo opravilo v naši cerkvi je bilo 23. julija. Z Bogom! Spominjali se Vas bomo v svojih molitvah!

g Kropa. Dne 23. julija so se vršile v Kropi precej burne občinske volitve. Izpadlo je ugodno, seveda ne za vsakega. 3. avgusta je bila volitev župana in starešinstva. Županom je bil izvoljen prejšnji župan g. Ig. Ažman, svetovalec pa g. M. Luzar, g. Fr. Šolar in g. L. Hafner.

g Iz Mekinj. Dne 15. avgusta, na Veliki Šmaren popoldne po glavnem cerkvenem shodu bo ob pol 4. uri vpriporila tukajšnja Marijina dekleška družba s sodelovanjem izobraž. društva krasno, dnevu primerno predstavo: »Marijina smrt«. Igrokaz v treh dejanjih. Na sporedu so tudi prelepa živa slika, izbrani moški zbori in tamburaške točke. Vabimo k obilni udeležbi!

d Vabilo k blagoslovljenju novega Društvenega doma v Smledniku. V središču divne gorenjske pokrajine med Ljubljano, Kranjem, Loko in Kamnikom, v staroznanem Smledniku, se je dolgo časa pogrešalo ognjišče za socialno in društveno delovanje. Misel, dobiti si neko ognjišče, sezidati si društveni dom, je dolgo časa tlela med ljudstvom; sedaj se je pa tudi uresničila. Prihodnjo nedeljo, dne 13. avgusta, se bo slovesno praznovalo blagoslovljenje in otvoritev Društvenega doma. V Smlednik ljudje radi zahajajo ob raznih prilikah; zato se bo tudi sedaj poskrbelo, da bo ljudstvo to nedeljo par lepih ur preživelo v Smledniku. Vabimo zato vse domače prijatelje, vse ljube sosedne farane in občane, pa tudi daljne znance in prijatelje, naj pohite k nam, ker jih hočemo gostoljubno sprejeti po stari slovenski šegi. Spored bo sledeči: V nedeljo, 13. avgusta, dopoldne ob četrti na 10. uro sprejem dragih gostov pri vходу v Smlednik z sl. mengeško godbo in pozdravom; nato odhod v župno cerkev, kjer bo sveta maša in govor. Po cerkvenem opravilu slavnost pred Društvenim domom. — Godba, govor, petje, blagoslov Doma. Opoldan skupen obed. Društva in posamezniki, ki se hočejo skupnega obeda udeležiti, naj se zanesljivo javijo do 9. avgusta izobraževaln. društvu »Kvišku« v Smledniku. — Popoldne ob pol 3. uri litanije z blagoslovom. Nato odhod na veselični prostor na župnijskem vrtu v senci dreves pod prijaznim hribom Brezovcem, z razgledom na starodavni Stari grad. — Na vrtu se razvije živahna veselica, koncert slavne mengeške godbe, velik srečolov z mnogimi dobitki; za pijačo in jed se bo poskrbelo v raznih paviljonih, za črno kavo v turškem paviljonu, tudi abstinenti ne bodo zapuščeni; vmes petje, nastopi Orlov itd. Zvečer razsvetljava. Vstop-

nina 20 vinarjev. Orli v kroju in javni zastopniki vstopnine prosti. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu. Ker je čisti dohodek namenjen za Društveni dom, se preplačila hvaležno sprejemajo. — Odbor izobraževalnega društva »Kvišku«.

g Iz ljubljanske okolice. Tomačev o. Letos so začeli v naši fari izvrševati staro cerkveno določbo, katero so na obeh ljubljanskih sinodah potrdili, da naj namreč na dan žeganja ne bo v nobeni gostilni plesa. Naši gostilničarji so prav radi ubogali, le neka mama so v svoji prešernosti napravili ples kljub prejšnji obljubi. Plesali so večinoma tujci, domači vaščani ne. Seveda so mama s tem škodovali Tomačevcem, ker po določilu ne smejo imeti cerkvenega žeganja tri leta. Tomačevci si bomo zapomnili mamo. — Šmartno. Tistemu, ki bo pisal zgodovino surovosti v naši okolici, podajemo s tem nov podatek. V Šmartnu so namreč zopet namazali zid sobe, kjer ima katol. slov. izobraževalno društvo svoje prostore. Otroci, ki so to naredili — vemo, čegavi so — niso storili tega sami od sebe, gotovo so bili naučeni. Lepa vzgoja to! — Vodmat. Pri nas se je naselil izdelovatelj harmonijev g. Ivan Kacin, ki pošilja svoje izdelke na vse kraje. Priporočamo ga zavolje solidnega dela in nizkih cen. — Svet za novo šolo je že napol plačan, načrti za šolo so gotovi. — Selo. Vincencijeva konferenca za Vodmat-Selo-Moste je dne 16. julija obhajala svoj praznik. Pri sveti maši v karmelski cerkvi, pri kateri so bili člani obhajani, je prav dobro pel mešani zbor kat. slov. izobraževalnega društva. Delovanje Vincencijeve konference pod predsedstvom g. Oreška je prav uspešno. Več otrok je že spravila konferenca v Marijanišče in Lichtenturn, mnogim revežem naklanja izdatno podporo. Veliko pripomore k temu občinstvo, ki podpira konferenco z darovi. Bog plačaj vsem! Popoldne istega dne je bila vrtna veselica kat. slov. izobraž. društva, ki se je kljub slabemu vremenu v gmotnem oziru prav dobro obnesla. Prav pridno je igrala godba Orla iz D. M. v Polju. — Umrl je Jernej Keber, znani zidarski mojster, ki je postavil mnogo hiš v bližnji okolici. N. v m. p. — Moste. Katol. slov. izobraž. društvo je začelo s prvimi pripravami za lastni društveni dom. — Gospa Elza Premrov, predsednica ženskega odseka kat. slov. izobraž. društva, je sprejeta v gospodinjsko šolo v Otterbach pri Schärdingu. Vstopi s 15. septembrom. — Občina Moste je dobila novega tajnika, ker je prejšnji zaradi bolezni moral službo pustiti. — Umrl je stari občinski tajnik. Spremili so ga Sokoli in Ciril-Metodova družba. Po smrti so pokazali drugi, kaj je bil v resnici; vedeli smo mi že tudi prej, in zato se ne čudimo, če je vse delal na roko liberalcem in socialnim demokratom. Tudi volilne imenike je delal v korist svojim bratcem. Občini ni treba po njem

žalovati, ker ni delal za njeno korist, ampak za svojo. Volilni imeniki, ki jih je napravil stari tajnik, so od glavarstva zopet ovrženi, in je naročeno županu, naj sestavi popolnoma nove. Liberalci in socialni demokratje so bili teh imenikov zelo veseli; vemo zakaj. Zeto so zagnali velik hrup nad županom, kakor da bi bil on vzrok, da so imeniki zopet ovrženi. Ti ljudje so vedno enaki; da bi zakrili svojo napako, očitajo isto napako drugemu. Imenitno je pri nas, ker se občinske volitve vrše že dve leti in še več, pa še sedaj nič ni. Volitve so se vršile, pa so bile ovržene, pripravljali so imenike za nove volitve, pa so bili tudi ovrženi. Zakaj? Zato, ker krivica in nasilstvo nikoli ne zmaga. Vpili so socialni demokratje in liberalci, da so zmagali. In sedaj so že naprej zmage pijani natisnili nove imenike, na, pa zopet pride maščevalna roka pravice in jim stere njihove upe. Dokler ne bo pravično narejen volilni imenik, ne bo v Mostah volitev, zapomnite si to vsi.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta šte. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Američanski zlatokopi v Sibiriji.

Sibirski listi poročajo, da so nakupili američanski kapitalisti ob reki Darzima veliko sveta, kjer bodo kopali zlato.

Bogat prosjak. V Velikem Varadinu je pred nekaj dnevi umrl berač z imenom Simon Grünwald, star 75 let. Po njegovi smrti se je dognalo, da je zapustil premoženje v znesku 40 tisoč kron. Grünwald je volil 100.000 kron v korist pravoslavne, izraelitske občine in drugih 100.000 kron v prid reformirani cerkvi. Velikovaradinska izraelitska občina je priredila čudaku krasen pogreb in položila truplo v časten grob.

Davek na mačke so kot prvi na svetu uvedli v Monakovem. Utemeljuje se ta davek s tem, da mačke onesnažijo hiše, motijo nočni mir, prenašajo lahko nalezljive bolezni ter zalezujejo

in uničujejo po vrtilih koristne ptice. Monakovski občinski svet upa, da bo z uvedanjem mačjega davka takoj povzročil znižanje števila mačk, kdor bo pa plačal davek, bo pa tudi skrbel in pazil na svojo žival. Mačke, ki jih bodo poklicani organi zasledili brez marke, bodo takoj ugonobili. Pazetno!

SKRIVALNICA.

Ali me nisi poklicala mama? Kje pa si?

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Praga, 2. avgusta: 62, 18, 63, 78, 64.
Dunaj, 5. avgusta: 34, 83, 35, 42, 68.
Gradec, 5. avgusta: 68, 54, 69, 29, 13.

Tužnim srcem naznanjamo svojim prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani sin, oziroma brat

Rudolf Gorše

v nedeljo, 30. julija 1911 ob 5. uri popoldne po dolgotrajni mučni bolezni, večkrat previden s sv. zakramenti v najlepši dobi 30. let mirno v Gospodu zaspal. Pogreb je bil v torek 1. avgusta ob 6. uri zjutraj iz hiše žalosti v Belčevrhu št. 23 na pokopališče v Dragatušu.

Priporočamo pokojnika v molitev in blag spomin!

Belčevrh pri Dragatušu, dne 2. avgusta 1911.

Peter Gorše Katarina Gorše
oče. mati.
Angela, Kristina, Frančiška Frano
2407 sestre. brat.

Priporočamo nove trgovine manufakture blaga

J. Ciuha

»Pod Trančo«
Ljubljana, Stari trg št. 1.
1906 prej bazar
postaja elektrike Zveznice.

Vsak stan

v celih deželi doseže

premoženje

s našimi iznajdi. problemi. Pošiljajo se vsakomur zastoj od mednarodnih trgovskih družb za patentirane novosti. FR. HEIMBACH & Co., Köln a. Rh., 3336

Na Gorenjskem pri Podnartu, vas Mišače, se prodaja prostovoljno **lepo posestvo** vsled preselitve gojzd, travniki za 50 mernikov žetve, mrve za 12 glav živine, zemljišče v ravnini. Pri hiši je tudi voda. Kupel naj se oglase pri M. Pristavcu, Mišače 4, p. Podnart.

Na prodaj je v Jančah, pri Litiži 2240

lepa domačija

tik farne cerkve pripravna za trgovino in oprava je tudi ohranjena s 5 sobami, kletjo, hlevom, podom, šupo, kozolcem z 8 okni ter vodnjakom, potem lep sadni vrt, 40 orolov zemlje, jako lepi gozdi. Cena po dogovoru. Več pove Jernej Jerant, Sora, p. Medvode.

LETNIK

1912

naše

„Družinske pratike“

je ravnokar izšel in se dobiva skoro po vseh trgovinah, na debelo pa v Ljubljani: v „Katoliški bukvarni“, prodalni „Katol. tisk. društva“, dalje v trgovini Anton Krisper, Vaso Petričič in Ivan Korencan; v Trstu: prodajalna „Katol. tisk. društva“. Cena komadu 24 vin., po pošti 10 vin. več. Zahtevajte jo povsod in ne dajte si usiljevati drugih pratik.

Hiša

z lepim ograjenim sadnim vrtom, živinskimi hlevom, kjer je na enem koncu hiše tekoča voda, na drugem pa vodnjak, in zraven hiše lepa njiva in travnik, posebno pripravna za kakšnega pensionista, je prostovoljno na prodaj, pri Ivan Hočevarju na Grosupljem št. 37. 2351

Dva učenca za pekovsko obrt

sprejme takoj za dobo treh let in z vso oskrbo: IVAN GODEC, pekovski mojster Ljubljana Dunajska cesta. 2351 (2)

Hiša na prodaj.

Kdor želi stanovati na zelo prijaznem prostem kraju tik Ljubljane, naj kupi hišo v Jaršah št. 23, oddaljeno par minut od petrazredne šole pri Sv. Petru v Ljubljani. Kupni pogoji zelo ugodni. Več se izve ravnotam. 2205 (3)

2408 I — Ustanovljeno 1832. —

Priznano najboljšje oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z jako majhno mnoštvo pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann, Ljubljana

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firme, laka in steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in plesarskih predmetov. Ilustr. ceniki se dobe brezplačno.

Tvornica stolov v Zgornjih Gamelnih (pošta Št. Vid pri Ljubljani)

proda jako trpežne gostilničarske stole tako tudi po nizki ceni: eno še ne rabljeno na pol pokrito kečilo svetle barve za uprego enega ali dveh konj. 2409 3

Zdravilna krema za rane „Sigma“.

Izborna učinkuje pri ranjenju vsake vrste, opeklinah, otkislih na nogah. — Natančno navodilo o uporabi je prilož. vsaki pušici. Izvirna pušica: 1-20 K. — Poštšina 20 v. 2232

Pristna samo z varstveno zamko

P. F.

Dobiva se od: Deželne lekarne v Slov. Bistrici.

Serravallo^{vo} železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:

Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča slast do jedi, okrepi živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 7000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

V Ameriko in Kanado

zložna, ceni in varna

vožnja s Cunard Line

2927/07 Bližnji odhod iz domače lake

Trsta: Pannonia 8./8., Carpathia 22./8., Saxonia 12./9. 1911.

Iz Liverpoola: Lusitania (najboljši največji in najlepši parnik sveta), 19./8., 9./9., 7./10., 28./10., 18./11. 1911, Mauretania 12./8., 2./9., 23./9., 21./10., 11./11. 1911.

Pojasnili in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomšk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razred K 170— za odraslo osebo všteti davek in K 100— za otroka pod deset let všteti davek.

Edino izborni priložnostni nakup!

za trgovce in krošnjarje, razpošilja se tudi zasebnikom.

40-45 metrov sortir. ostankov za 16 kron.

Ostanki obstoje iz:

Belega močnega platna za perilo za gospode in dame.

Francoškega cedra za srajce, bluze in obleke. Oksforda, zelo močna kakovost za moške srajce. Modrikastega blaga za predpasnike in obleke. Kanafasa (posteljnina) moderne barve za posteljne prevleke.

Flanel, la kakovost za moške in damsko konfekcijo. Ostanki so dolgi 3-12 metrov z najmočnejšo pristno pralno in brez napake in se lahko vsak ostanek najbolje porabi. Najmanjše naročilo 40-45 metrov za 16 kron proti povzetju.

Pozor! Moje blago se ne sme primerjati z onim ki se ponuja vseh konkurenco, ker razpošiljam samo najboljše in vrhove za nepopolno denar nazaj. 2373

S. STEIN, talnica, Nachod na Češkem.

Zenitna ponudba.

Mladenič star 29 let lastnik lepega posestva se želi radi pomanjkanja znanja v tujem kraju v svrhu ženitve seznaniti s kakim dekletom od 20 do 30 let starim s 4000 Kron premoženja. Resne ponudbe s sliko je poslati upravi Domoljuba, pod šifro „Zvestoba.“ 2379

! Ceni fotograf. aparati !

Kompletni fotograf. aparati dajo najamčeno dobre slike, s ploščami, posiljem, kemikalijami in podokom velikost slik 6 x 9 cm K 1-90, 9 x 12 cm K 3-80, 5-70, 9-70 itd. (poština posebej).

Natančne krasne kamere in dvojni anastigmati nedosežni in poceni!

Rabljeni aparati in objektivni znanih tvrdk zelo poceni! Glavni ceniki obsegajo 120 strani zastoj, ravnotako prilagoditveni ceniki.

1878

Elfr. Birnbaum tovarna fotograf. aparatov Hirschberg 326, Češko.

Najboljša češka tvrdka.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivga, dobrega skubljenega 2 K; boljšega 2 K 40; prama polbelega 2 K 80; belega 4 K; belega puha 5 K 10; 1 kg izredno finega, snežno-belega, skubljenega 6 K 40, 8 K; 1 kg puha 6 K, 7 K; belega puha 10 K; najfinjši prani puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko.

Dovršene napolnjene postelje

iz zelo gostega rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-blaga, 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka z 2 blazinama, vsaka 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim, puhastim posteljnim perjem 16 K; s polpuhom 20 K; s puhom 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50, 4 K; pernice 200 cm dolge, 190 cm široke, K 13, 14 K 70, 17 K 80, 21 K; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70; spodnje pernice iz močnega, pasastega grada 180 cm dolge, 116 cm široke, 12 K 80, 14 K 80. Pošilja proti povzetju od K 12 višje franko. Zamenja dovoljena, za nepovoljno denar nazaj.

Cenik zastoj in franko. 2310

S. BENISCH, v Dešenici štev. 71, Češko.

Bradje ure od 8. rane do 7. ure zvečer

Ustřední banka
českých spořitelén
Osredn. banka českých hranic.

Podružnica
v TRSTU
Piazza del
Ponterosso 2.

Vloge na knjižice:

4 1/4 0/0

Premijne vloge:

4 3/4

Vloge v tekočem računu in vloge fikčne najugodnejše.

Bančno trgovanje vseh vrst. 135 52-1

Oddelek za vadije in kavcije.

Uradne ure od 8. rane do 7. ure zvečer.

Dobro računale !

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pridelek za kavo v svojem gospodinjstvu

„pravega :Francka: s kavnim mlinčkom“ iz zagrebske tovarne. — Kakovost „pravega :Francka:“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala.

1585

Proda se lepo

2344

posestvo

v vasi Žubna na Dolenjskem oddaljeno četrt ure od župnišča in šole ter pol ure od kolodvora Radobovas, z gospodarskim poslopjem v dobrem stanu, lep travnik dva zaraščena in ograjena vrta, gozd, za 25 mernikov posevke, ki se lahko redi 5 glav živine. Proda se po nizki ceni zaradi gospod. razmer. Več se izve pri lastniku FRANC GOLUF, Žubna 23. p. St. Vid pri Zatični.

Dva učenca za kamnoseško obrt

sprejme takoj, KAROL NOVAK št. Vid pri Ljubljani. 2368 (2)

Za novo opekarno zidne opeke, ki se bode letos gradila se išče popolnoma vešč in zanesljiv opekarski mojster

Nastop takoj, plača po dogovoru. 2366

Proda

se pod zelo ugodnimi pogoji lepo posestvo v Drnovci blizu Vač, železniška postaja Zagorje ob Savi, obsegajoče 63 orolov njiv, travnikov, vrtov, gozda, z dvema hišama, obširnimi gospodarskimi poslopji; redi se lahko do 200 glav živine, ovac in prešičev. nekaj minut od posestva se nahaja mlekarina. — Pojasnila daje pisarna dr. Frana Poček, odvetnika v Ljubljani, Stari trg št. 30. 2175

Ostanke

parčena za ženska oblačila po 20 m močnej K 10 celo trapez K 12 posebno fine K 14 razpošilja Jugoslav. razpošiljalnica R. Stermecki v Celju.

Narav. nakup. Ustanovlj. 1870.

Vse obstoj. v kakovosti in izborni izvršitvi strela

nedosežne lovske puške

kot: samokrese, streljivo in predmete za lovcé po brez konkurenčnih nizkih cenah dobavlja

tovarna lovskih pušk: ANTON SODJA, Borovlje (Koroško).

Vse vrste popravila točno in poceni. Ceniki zastoj. Dolgo jamstvo. 1685

Zastopniki in potovalci!

za obiske zasebnih prodajalcev s sukninim blagom za gospode in dame se sprejmo proti visoki proviziji event. pozneje stalno pri prvi razpoš. sukna. Ponudbe pod: „Weltfirma 82462“ na anončno pisarno M. Dukes Nachf. Dunaj 1/1. 1879

Naročajte „Slovenca“!

2374

popolne obleke

vsebujejo moji 40 metrov dolgi ostanki za 20 K in sicer: 1 moderna obleka iz lustra, 1 praktična obleka za hišna opravila in 1 krasna polatna obleka. Ostali ostanki se lahko porabijo za predpasnike, bluze itd.

popolnih srajc

vsebujejo moji 40 metrov dolgi rumbarški ostanki tkanine lepo, dobro blago za 22 K. Ostali ostanki so pripravljeni za najboljše opreme.

Razpošilja se po povzetju.

Prvovrstna tovarniška razpošiljalnica

Josip Frankenstein, Jaromer 91, Češko.

Od ostankov se ne pošiljajo vzorci. Od vseh drugih predmetov vzorci na željo franko. Vzorci se morajo vrniti.

Pri vsem perilnem blagu se dobi valed razpoznele sezije 10 % popusta.

Največja izbira

posteljnega perja

popolnoma novo oskubljeno od sivih gosi, 1/2 kg. K 1-40 razpošilja za poskušanje po pošti 5 kg. tudi več, proti pošt. povzetju. 1 velika pernica s puhom K 16-—, pernica s polpuhom K 12-80, pernica s perjem K 10-—, belo, oskubljeno perje K 2-40, polpuh K 3-—, prvovrstno K 4-—, siv puh K 3-20, zelo fini bel puh K 8-—, vse ceneje kot drugod in gotovo novo. 2345

Prva češka zaloga posteljnega perja, oddelek na drobno Adolf Gans, Dunaj, Hernalis, Ottakringerstrasse 48-50. Prodajalna na debelo na dvorišču desno. Podružnici: Tiefer Graben 11 in Mariahilf, Amerlingstrasse 8. Manj kot 2 kg. se ne pošilja.

Pisemski naslov: Adolf Gans, Dunaj, XVII.1.

Svarilo pred zmotami! - Prosim na ime in naslov paziti!

ADOLF GANS.

Zmağa moderne tehnike!

Izvirni švedski motorji na surovo olje

Balder (stoječi), Robur (ležeči),

najpopolnejše in najboljše izvršitve novo patentovani na celem svetu! Edini dvotaktni motor na surovo olje, ki deluje brez dima in duha, celo pri najmanjšem obtežilu! Brez zavžiganja, brez ventila, nizko število obrata! Jednostaven v izvrševanju, streže lahko vsak delavec poleg drugega dela. — Glavna os teče v olju, zavoljo tega tudi nobene obrabe. — Obratni stroški 1-2 vinarja na uro in konjsko silo. Nobena nevarnost ognja, nobene finančne kontrole! Pripravljeni za poljedelce, mlince, za nabavo električne luči kakor za vsakovrstni obrat do 500 HP. Zahtevajte popis in cenik št. 9 zastoj.

Obiski inženirjev in proračuni nabavnih stroškov

kakor pojasnila (št. 18) zastoj brez obveznosti.

Samoprodaja od

2346

Szabo & Wittmann

špecialna trgovina za motorje na bencin in surovo olje

GRHDEC, Annenstrasse 30.

Daje po **$4\frac{3}{4}\%$** **Vzajemno podporno društvo v Ljubljani**

Kongresni trg 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje. Rentni davek plačuje društvo samo. Daje tudi svojim članom predumje na osebni kredit, vračljive v 7 in pol letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, oziroma mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menjice.

po $4\frac{3}{4}\%$

brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 75 v na leto.

2553

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik,

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.

Avstrijska družba z omej. jamstvom za Benz-motorje, Dunaj X., Mannhartgasse 4.

Luksemburški avtomobili

DINAMI

BENZ

- DIESEL -
- SESALNI PLINO -
- BENZOL -
- NASUROVO OLJE -
- BENZIN -
- ELEKTRO -

MOTORJIKompletne
Električne centrale

856

Glavno zastopstvo za Kranjsko: Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave, Ljubljana, Dunajska cesta. Istotam so motorji na ogled.

Tovarni in špedijski vozovi

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet do 31. decembra 1910
čez 87 milijonov kron.

Lastna glavnica K 608.996.84

Stanje vlog dne 31. decembra 1910
čez 21 milijonov kron.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

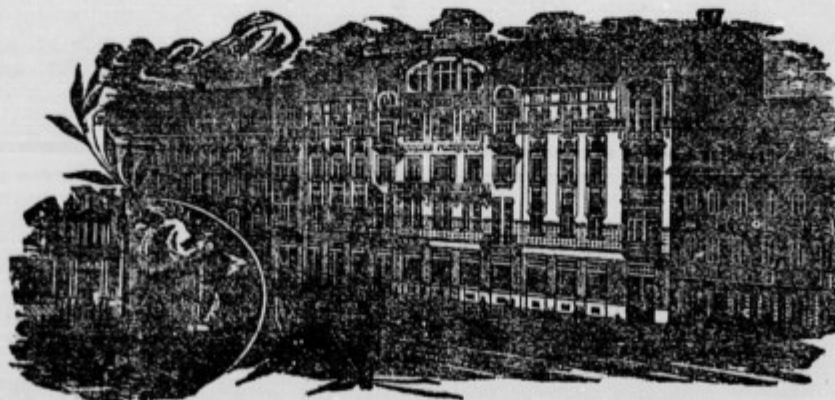
6

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

 $4\frac{1}{2}\%$

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih 4.50 kron na leto.

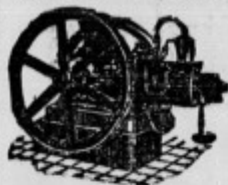

Za nalaganje po pošti so poštno-hran. položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadrugnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vredn. papirjev. Menjice se najkulant. eskomptirajo.

Dr. Ivan Šusteršič, predsed. **Josip Šiška**, stolni kanonik, podpredsed. Odborniki: **Anton Belec**, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu n. L. **Fran Povše**, vodja, graščak, državni in deželni poslanec. **Anton Kobi**, deželni poslanec, posestnik in trgovec, Breg p. B. **Karol Kauschegg**, veleposesnik v Ljubljani. **Matija Kolar**, stolni dekan v Ljubljani. **Ivan Kregar**, podpredsednik, trg. in obrt. zbornice in hišni posest. v Ljubljani. **Fran Leskovic**, hišni posestnik in blagajnik Ljudske posojilnice. **Ivan Pollak ml.**, tovarnar. **Karol Pollak**, tovarnar in posestnik v Ljubljani. **Gregor Slibar**, župnik na Rudniku.

CLIMAX motorji na petrolej

Najcenejši obrat.

Bachrich & Co.
 tovarna za motorje
 DUNAJ XIX/6,
 Billigensiedelstrasse 63/1a.

Sloveči 200 letni

Požunski Seehofer-jev rastlinski balzam
 proti zaprtju, slabi prebavi, boleznim na jetrih,

 drevesih, ščipanju, zlati žili itd., je samo
 pristen s rdečim rakom kot varstveno
 znamko. — Dobro vseh lekarnah ali naravnost
 edino pri upravičenem izdelovalcu

 Ladislavu Földes, lekarna „Zum roten Krebs“
 Pozsony 114 (Požun) Ogrsko.

Penetracija se sedniško zaseduje.

1885 Cena eni steklenici 70 vinarjev. 10

Varstvena znamka. Po povzetju šest steklenic franco K 4'60.

 Glavna zaloga za Avstrijo: Paul Redtenbacher,
 lekarna „Gefier Kreuz“, Dunaj XIII., Ahoelstrasse Nr. 141/14.

Patniki v Ameriko
 Kateri želijo dobro, po ceni in
 varnosti potovati naj se obrnejo
 na **Simona Kmetelka**
 v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
 Znakovrstni Pojasnila daje se brezplačno.
Vijake

razne moči za

stiskalnice

(preše)

izdeluje

A. Tomšič

kovač, Verd, p. Vrhnika.

Ljubljanska pekarska zadruga sprejme

več pekovskih vajencev

ne pod 14 let starih s primerno šolsko izobrazbo.

Ponudbe na zadrugo pekov v Ljubljani sv. Petra
cesta 48. 2262 (3)**Priznano dobro blago****za moške in
ženske obleke**sukno, platno in drugo
manufakturno blago se2706 **kupi najceneje** 26**„Pri Gorenjki“**

v Ljubljani, Pogačarjev trg.

Ostanki po znižanih cenah.**Trgovina z železnino in cementom.****Fr. Zoré** Ljubljana
Karlovca cesta št. 8
 priporoča vedno svež portland- in roman-cement, biče
 za stropo, strešno lepenko, pločvino za strehe, okove za
 okna in vrata, pumpe in cevi, štedilnike, lito-železne kotlje,
 parilnike in kotlje za žganje kuhati. — Veliko izber ku-
 hinske posode, kakor tudi bogato pozlačenih nagrobnih
 križev itd. — Zaloga karbolinje, prašnega in strojnega olja.

 Vroči poletni meseci pospešujejo razvijanje
 in razširjanje vseh nalezljivih bolezni in
 znano dejstvo je, da
KOLERA
 škrlatinka, ošpice, tifus, koze v poletnih
 mesecih močneje nastopajo nego v drugih
 letnih časih. Zato je nujno potrebno, da
 imajo pri vsaki hiši razkuževalno sredstvo.
 Priznana najzanesljivejša razkuževalno
 sredstvo sedanosti
lysoform
 je brez duha, brez nevarnosti in po nizki
 ceni ter se v vsaki lekarni in drogerijah
 dobi v originalni steklenici za 80 vinarjev.
 Učinkuje hitro in zanesljivo in ga zato vsi
 zdravniki radi priporočajo za razkuževanje
 pri bolniški postelji, za antiseptične obveze
 (na rane in otekline) in za obvarovanje
 pred nalezjenjem.
Lysoformovo milo
 je fino, nežno toaletno milo s pridejanim
 lysoformom in je antiseptičnega učinka.
 Lysoformovo milo se lahko rabi za naj-
 bolj občutljivo kožo, tudi za dojenčke;
 olupša polt, jo dela nežno in dehtečo. En
 poizkus zadostuje, da boste vedno rabili
 to milo. Komad stane 1 K.
Lysoform
s poprovo meto
 je ustna voda odlično antiseptičnega učinka.
 Odstrani hitro in zanesljivo neprijeten duh
 iz ust in konservira zobe. Vrhutega pa
 lysoform s poprovo meto po zdravniški
 odredbi služi za grgranje pri katarju v po-
 žiralniku, vnetju vratu, nahodu.

 Nekaj kapljic zadostuje
 za pol steklenice vode.

Originalna steklenica stane K 1'60.

Vsi izdelki z lysoformom se dobivajo po
vseh lekarnicah in drogerijah.

Zanimivo knjigo

„Gesundheit und Desinfektion“

pošlje na zahtevo vsakomur

kemik

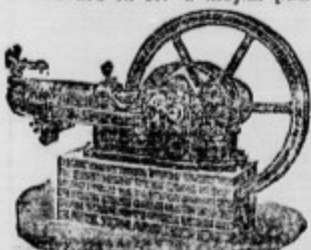
2168

A. C. Hubmann

Dunaj, XX., Petraschgasse 4.

22

 Razpoložam črnilo za vaše vrste, kot
 piske Hammerless, Brillinger, Lan-
 meter in Fichert, ozonkres, pčitolu
 itd. po izumskih cenah. Popravila
 salicija. Zanesljivim orodjem do-
 robijem ugodna dolga odplačila.
 posiljam tudi boljše piske, ne da
 bi se sililo kupiti 3 dni na poskuso
 in opred. Čez teden in trdnost.
 F. Butsek, tovarna pušk.
 Opočno št. 52 ob državni žo-
 leznici, Češko 1924

 1 do 2 vinarja obratnih stroš-
 kov za uro in HP z mojim pat.
**motorjem z močnim pri-
tiskom in za surovo olje**
 od 16 HP naprej; 4 do 5 vin.
 pri mojih petrolinskih motorjih
 in petrolinskih lokomobilah, dalje
 2-10 HP tudi stoječe motorje

 Tvorilca motorjev
L. WARCHALOWSKI
 Dunaj III., Paulusgasse 1.

 Na tisoče motorjev v obratu.
 Cenovniki gratis. Ugodni plačilni
 pogoji. V zalogi tudi že rabljeni
 petrolinovi motorji. 315

Daje po **$4\frac{3}{4}\%$** **Vzajemno podporno društvo v Ljubljani**

Kongresni trg 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje.
Rentni davek plačuje društvo samo. Daje tudi svojim članom predujme na osebni kredit, vračljive v 7 in pol letih (90 mesecev ali 390 tednih) v tedenskih, oziroma mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menjice.

po **$4\frac{3}{4}\%$**

brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 75 v na leto.

2553

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik,

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.

Avstrijska družba z omej. jamstvom za Benz-motorje, Dunaj X., Mannhartgasse 4.

DINAMI

BENZ

- DIESEL -
- SESALNI PLINO -
- BENZOL -
- NASUROVO OLJE -
- BENZIN -
- ELEKTRO -

MOTORJI

856

Kompletne
Električne centrale

Glavno zastopstvo za Kranjsko: Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave, Ljubljana, Dunajska cesta. Istotam so motorji na ogled.

Tovarni in špedijski vozovi

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet do 31. decembra 1910
čez 87 milijonov kron.

Lastna glavnica K 608.996.84

Stanje vlog dne 31. decembra 1910
čez 21 milijonov kron.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

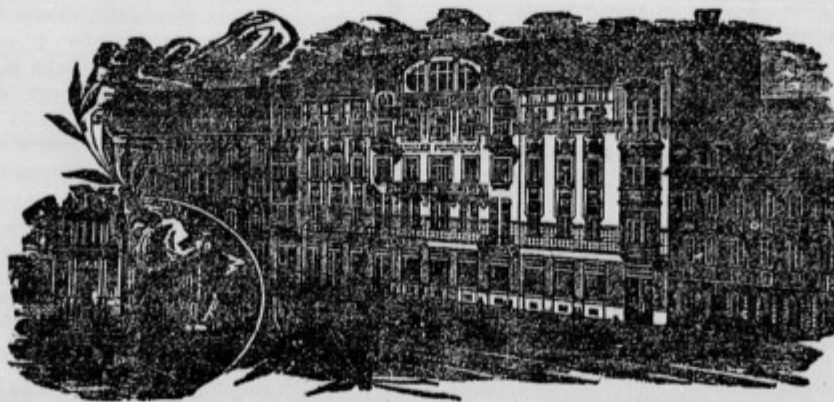
6

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkev

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

 $4\frac{1}{2}\%$

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih 4-50 kron na leto.

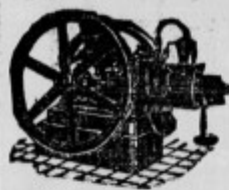

Za nalaganje po pošti so poštno-hran. položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadrugnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vredn. papirjev. Menjice se najkulant. eskompirajo.

Dr. Ivan Šusteršič, predsed. Josip Šiška, stolni kanonik, podpredsed. Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu n. L. Fran Povše, vodja, graščak, državni in deželni poslanec. Anton Kobi, deželni poslanec, posestnik in trgovec, Breg p. B. Karol Kauschegg, veleposesnik v Ljubljani. Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, podpredsednik, trg. in obrt. zbornice in hišni posest. v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni posestnik in blagajnik „Ljudske posojilnice“. Ivan Pollak ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. Gregor Šlibar, župnik na Rudniku.

CLIMAX motori na petrolej

Najcenejši obrat.

Bachrich & Co.
tovarna za motorje
DUNAJ XIX (6),
Beligenslöderstr. 83/je.

Sloveči 200 letni

Požunski Seehofer-jev rastlinski balzam

proti zaprtju, slabi prebavi, boleznim na jetrih,
črevesih, ščipanju, zlati žili itd., je samo
pristen s rudišim rakom kot varstveno
znamko. — Dobise vseh lekarnahali narav-
nost edino pri upravičenem izdelovalcu
Ladislavu Földes, lekarna, Zum roten Krebs
Pozsony 114 (Požun) Ogrsko.
Pozor! Penarjenja se sedniška zasledujejo.
1885 Cena eni steklenici 70 vinarjev. 10
Varstvena znamka. Po povzetju šest steklenic franko K 4'60.
Glavna zaloga za Avstrijo: Paul Redtenbacher,
lekarna zum „Roter Kreuz“, Dunaj XIII., Ahoftstrasse Nr. 141/14.

Potniki v Ameriko
Nateri želijo dobro, po ceni in
varnostno potovati naj se obrnejo
na
Simona Smetetza
v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
Kakovostna Pojasnila daje se brezplačno.

Vijake

razne moči za
stiskalnice
(preše)
izdeluje
A. Tomšič
kovač, Verd, p. Urhnik.

Ljubljanska pekarska zadruga sprejme več pekovskih vajencev

ne pod 14 let starih s primerno šolsko izobrazbo.
Ponudbe na zadrugo pekov v Ljubljani sv. Petra
cesta 48. 2262 (3)

Priznano dobro blago

za moške in ženske obleke

sukno, platno in drugo
manufakturno blago se
2706 kupi najceneje 26

„Pri Gorenjki“
v Ljubljani, Pogačarjev trg.

Ostanki po znižanih cenah.

Trgovina z železnino in cementom.

Fr. Zoré Ljubljana

Karlovška cesta št. 8
priporoča vedno svež portland- in roman-cement, bišje
za stropo, strešno lepenko, pločevino za strehe, okove za
okna in vrata, pumpe in cevi, štedilnike, lito-železne kotle,
parilnike in kotle za žganje kuhali. — Veliko izber ku-
hinjske posode, kakor tudi bogato pozlačenih nagrobnih
križev itd. — Zaloga karbolinaja, prašnega in strojnega olja.

Vroči poletni meseci pospešujejo razvijanje
in razširjanje vseh nalezljivih bolezni in
znano dejstvo je, da

KOLERA

škrlatinka, ošpice, tifus, koze v poletnih
mesecih močnejše nastopajo nego v drugih
letnih časih. Zato je nujno potrebno, da
imajo pri vsaki hiši razkuževalno sredstvo.
Priznana najzanesljivejše razkuževalno
sredstvo sedanosti

lysoform

je brez duha, brez nevarnosti in po nizki
ceni ter se v vsaki lekarni in drogerijah
dobi v originalni steklenici za 80 vinarjev.
Učinkuje hitro in zanesljivo in ga zato vsi
zdravniki radi priporočajo za razkuževanje
pri bolniški postelji, za antiseptične obveze
(na rane in otekline) in za obvarovanje
pred nalezjenjem.

Lysoformovo milo

je fino, nežno toaletno milo s pridejanim
lysoformom in je antiseptičnega učinka.
Lysoformovo milo se lahko rabi za naj-
bolj občutljivo kožo, tudi za dojenčke;
olepša polt, jo dela nežno in dehtečo. En
poizkus zadostuje, da boste vedno rabili
to milo. Komad stane 1 K.

Lysoform s poprovo meto

je ustna voda odlično antiseptičnega učinka.
Odstrani hitro in zanesljivo neprijeten duh
iz ust in konservira zobe. Vrhutega pa
lysoform s poprovo meto po zdravniški
odredbi služi za grgranje pri katarju v po-
žiralniku, vnetju vratu, nahodu.

Nekaj kapljic zadostuje
za pol steklenice vode.

Originalna steklenica stane K 1'60.

Vsi izdelki z lysoformom se dobivajo po
vseh lekarnicah in drogerijah.

Zanimivo knjigo

„Gesundheit und Desinfektion“
pošlje na zahtevo vsakomur

kemik

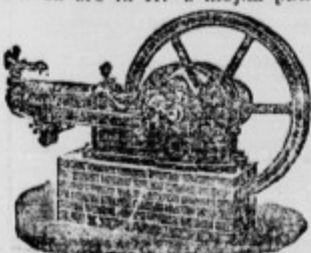
2168

A. C. Hubmann
Dunaj, XX., Petraschgasse 4.

Republikan orodje vsake vrste, kot
puške, samostrelci, puščice, pištole
itd. po izrednih cenah. Popravila
skoraj vse. Zanesljivim orodjem do-
voljujejo ugodna delna odplačila.
Pridajo tudi boljše puške, ne da
bi se stilo kupiti 8 dni na poskušanje
in ogled. Ceniki zaslanj in franco.
F. Dušek, tovarna pušk,
Opotno št. 52 ob državni žele-
znični, Češko 1924

1 do 2 vinarja obratnih stroš-
kov za uro in HP z mojimi pat.

motorjem z močnim pri-
stiskom in za surovo olje
od 16 HP naprej; 4 do 5 vin.
pri mojih petrolinskih motorjih
in petrolinskih lokomobilah, dalje
2—10 HP tudi stoječe motorje

Tvorilca motorjev
L. WARCHALOWSKI
Dunaj III., Paulusgasse 1.
Na tisoče motorjev v obratu.
Cenovniki gratis. Ugodni plačilni
pogoji. V zalogi tudi že rabljeni
petrolinovi motorji. 315

